

Praca zbiorowa

NOWE PRAWO WODNE z uzasadnieniem rządowym

- Tabele porównawcze starych i nowych przepisów
- Indeks haseł

REKOMENDUJE

GAZETA **samorządu
i administracji**

Prezes Zarządu
Ryszard Pieńkowski

Dyrektor Centrum Wydawniczego
Marzena Nikiel

Hasła w klamrach opisujące poszczególne artykuły ustawy: Anita Jackiewicz
Tabele ekwiwalencyjne: Paulina Wójcik
Indeks rzeczowy: Anita Jackiewicz

Zespół redakcyjny:
Anita Jackiewicz – redaktor prowadzący
Joanna Pastuszka – sekretarz redakcji
Anna Stefańska – redaktor graficzny
Małgorzata Ablewska, Karolina Strzelczyk (UKKLW) – korekta

Publikację polecają eksperci

© Copyright by INFOR PL S.A.
Warszawa 2017

INFOR PL S.A.
01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72
www.infor.pl

Biuro Opiekunów Klienta
01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72
tel. 22 761 30 30, e-mail: bok@infor.pl
Infolinia: 0 801 626 666

Księgarnia internetowa: www.sklep.infor.pl
Profesjonalne księgarnie stacjonarne w kraju oraz księgarnie internetowe.

Druk: MCP

Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii
bądź powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody Wydawcy w całości
lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

ISBN 978-83-65887-26-9

SPIS TREŚCI

UZASADNIENIE do projektu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne	7
Wprowadzenie	7
Syntetyczna analiza aktualnych rozwiązań systemowych	10
I. Podstawowe obszary nowych regulacji	11
II. Nowa struktura organów administracji publicznej właściwych w sprawach gospodarowania wodami oraz określenie kompetencji i odpowiedzialności poszczególnych organów i jednostek	11
III. Uszczegółowienie transpozycji prawa Unii Europejskiej	33
IV. Pozostałe zakładane obszary regulacji	70
V. Przepisy przejściowe i dostosowujące	83
VI. Brak wpływu reformy instytucjonalnej na trwałość operacji w rozumieniu art. 57 ust. 1 rozporządzenia 1083/2006	97
VII. Zmiany w innych ustawach	98
VIII. Notyfikacja	100
IX. Informacja o skutkach stosowania ustawy po upływie 5 lat od jej wejścia w życie	100
X. Skutki finansowe	101
XI. Wejście w życie nowego Prawa wodnego	101
USTAWA z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne	103
Dział I	
ZASADY OGÓLNE	103
Rozdział 1. Przepisy ogólne	103
Rozdział 2. Objasnienia określeń ustawowych	109
Rozdział 3. Wody oraz jednolite części wód	120
Dział II	
KORZYSTANIE Z WÓD	122
Rozdział 1. Korzystanie z wód i usługi wodne	122
Rozdział 2. Wody wykorzystywane do kąpieli	126

Dział III

OCHRONA WÓD 134

Rozdział 1. Cel ochrony wód i cele środowiskowe 134

Rozdział 2. Zasady ochrony wód 146

Rozdział 3. Oczyszczanie ścieków komunalnych..... 153

Rozdział 4. Ochrona wód przed zanieczyszczeniem azotanami
pochodzącymi ze źródeł rolniczych 158

Rozdział 5. Substancje zanieczyszczające 164

Rozdział 6. Ochrona ujęć wody oraz zbiorników wód śródlądowych 166

Rozdział 7. Ochrona środowiska wód morskich..... 173

Dział IV

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM POWODZIOWYM

I PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM SUSZY 192

Rozdział 1. Zarządzanie ryzykiem powodziowym 192

Rozdział 2. Przeciwdziałanie skutkom suszy 207

Dział V

BUDOWNICTWO WODNE I MELIORACJE WODNE 208

Rozdział 1. Budownictwo wodne..... 208

Rozdział 2. Melioracje wodne 215

Dział VI

GOSPODAROWANIE MIENIEM SKARBU PAŃSTWA 221

Rozdział 1. Własność wód i obowiązki ich właścicieli 221

Rozdział 2. Wody Polskie 234

Rozdział 3. Gospodarka finansowa Wód Polskich 245

Rozdział 4. Gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa 247

Rozdział 5. Instrumenty ekonomiczne w gospodarowaniu wodami..... 255

Dział VII

ZARZĄDZANIE WODAMI 290

Rozdział 1. Planowanie..... 290

Rozdział 2. System informacyjny gospodarowania wodami 303

Rozdział 3. Kontrola gospodarowania wodami	308
Rozdział 4. Monitoring wód	318
Dział VIII	
WŁADZA WODNA	324
Rozdział 1. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej	324
Rozdział 2. Służby państwowe	328
Dział IX	
ZGODA WODNOPRAWNA	339
Rozdział 1. Przepisy ogólne	339
Rozdział 2. Wydawanie pozwoleń wodnoprawnych	346
Rozdział 3. Wygaśnięcie, cofnięcie i ograniczenie pozwolenia wodnoprawnego	357
Rozdział 4. Zgłoszenie wodnoprawne	360
Rozdział 5. Oceny wodnoprawne	363
Dział X	
SPÓŁKI WODNE I ZWIĄZKI WAŁOWE	366
Rozdział 1. Tworzenie spółek wodnych i związków wałowych	366
Rozdział 2. Organy spółki wodnej	370
Rozdział 3. Nadzór i kontrola nad działalnością spółki wodnej	372
Rozdział 4. Rozwiązanie spółki wodnej	373
Dział XI	
ODPOWIEDZIALNOŚĆ ODSZKODOWAWCZA	374
Dział XII	
PRZEPISY KARNE	376
Dział XIII	
ZMIANY W PRZEPISACH, PRZEPISY PRZEJŚCIOWE, DOSTOSOWUJĄCE I KOŃCOWE	380
Rozdział 1. Zmiany w przepisach	380
Rozdział 2. Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe	429

TABELE ekwiwalencyjne

– klucz powiązań przepisów Prawa wodnego

z 2001 r. i z 2017 r. 453

Tabela A. Odpowiedniki przepisów Prawa wodnego z 2001 r.

w nowej ustawie – Prawo wodne z 2017 r. 453

Tabela B. Odpowiedniki przepisów nowego Prawa wodnego z 2017 r.

w ustawie – Prawo wodne z 2001 r. 463

INDEKS RZECZOWY 482

UZASADNIENIE

do projektu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne

Wprowadzenie

Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1, z późn.zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 275), zwana dalej „Ramową Dyrektywą Wodną”, w preambule stanowi, że wspólnotowa polityka wodna wymaga przejrzystych, efektywnych i spójnych ram legislacyjnych, co należy odczytywać jako postulat wprowadzania na poziomie krajowym przepisów prawnych zapewniających pełną i racjonalną regulację prawną tego obszaru.

Zakładany zakres reformy gospodarki wodnej zmierza więc do wprowadzenia w obszarze regulacji nowego Prawa wodnego instrumentów zapewniających osiągnięcie celu Ramowej Dyrektywy Wodnej, jakim jest pełna realizacja zlewniowej polityki gospodarowania wodami spełniającej kryteria funkcjonalności i bezpieczeństwa oraz zrównoważonego rozwoju, efektywności ekonomicznej, trwałości ekosystemów i akceptacji społecznej zgodnie z zasadą zrównoważonego gospodarowania wodami, w tym także z gospodarczym korzystaniem z zasobów wodnych. Konieczne jest więc ukształtowanie rozwiązań prawnych, organizacyjnych, finansowych i technicznych w gospodarowaniu wodami, które zapewnią trwały i zrównoważony społeczno-gospodarczy rozwój kraju, z uwzględnieniem potrzeb gospodarczego wykorzystania wód oraz zapewnieniem dostępności zasobów wodnych o odpowiedniej jakości i we właściwej ilości.

Konieczne jest także zapewnienie realnej i efektywnej władzy wodnej rozumianej zgodnie z art. 3 Ramowej Dyrektywy Wodnej i jej adekwatnego wpływu na sprawy gospodarki wodnej, w tym w szczególności planowania w gospodarowaniu wodami, ochrony zasobów wodnych oraz wprowadzenia systemu zgód wodnoprawnych. Władza wodna powinna mieć także decydujące zdanie w zakresie kierunków prowadzenia inwestycji na wodach i utrzymania urządzeń wodnych, a także zapewnienia osiągnięcia dobrego stanu wód i minimalizacji ryzyka powodziowego na wszystkich szczeblach zlewniowego zarządzania zasobami wodnymi – lokalny (nadzór wodny), zlewni (zarząd zlewni), regionu wodnego (regionalny zarząd gospodarki wodnej) oraz dorzecza (Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej).

W ramach wypełnienia warunkowości *ex ante* uruchomienia środków pochodzących z programów operacyjnych Unii Europejskiej na lata 2014–2020 oraz zgodnie z art. 9 Ramowej Dyrektywy Wodnej postuluje się wprowadzenie systemowego rozwiązania zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi opartego na systemie usług wodnych. Polska jest krajem o stosunkowo małych zasobach wodnych, a efektywność ich użytkowania jest niska. Co więcej, w nie-

których częściach Polski występują okresowo trudności w zaopatrzeniu w wodę, w tym w szczególności wodę pitną na potrzeby ludności. Stworzenie nowego, efektywnego systemu finansowania gospodarki wodnej oraz systemu bodźców finansowych kształtujących potrzeby wodne społeczeństwa i gospodarki ma w tym obszarze znaczenie kluczowe, w tym także w ramach adaptacji do zmian klimatu.

Nowy system finansowania gospodarki wodnej, oparty na elastycznych instrumentach finansowych powinien więc znacznie przyczynić się do efektywnego i sprawnego gospodarowania zasobami wodnymi oraz do wydatkowania środków na działania związane z zapewnieniem dostępności wód o odpowiednich parametrach jakościowych i we właściwej ilości.

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne, obowiązująca od dnia 1 stycznia 2002 r., zwana dalej „ustawą – Prawo wodne”, jest aktem normatywnym, regulującym gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi. Ustawa – Prawo wodne reguluje także problematykę własności wód oraz gruntów pokrytych wodami, a także zasady gospodarowania tymi składnikami w odniesieniu do majątku Skarbu Państwa. Zakres przedmiotowy regulacji ustawy – Prawo wodne uprawnia więc do stwierdzenia, że jest to akt normatywny o zasadniczym znaczeniu dla gospodarki wodnej w Polsce, określający fundamentalne regulacje zarówno w płaszczyźnie przedmiotowej, jak i podmiotowej.

Obowiązująca ustawa – Prawo wodne dokonała w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw UE:

- 1) dyrektywy 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, zwanej dalej „dyrektywą azotanową”;
- 2) dyrektywy 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego;
- 3) Ramowej Dyrektywy Wodnej;
- 4) dyrektywy 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotyczącej zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylającej dyrektywę 76/160/EWG;
- 5) dyrektywy 2006/11/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre substancje niebezpieczne odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty;
- 6) dyrektywy 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu;
- 7) dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, zwanej dalej „Dyrektywą Powodziową”;
- 8) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/UE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego;

- 9) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/105/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej, zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy Rady 82/176/EWG, 83/513/EWG, 84/156/EWG, 84/491/EWG i 86/280/EWG oraz zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady;
- 10) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywy 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej.

Na przełomie 14 lat obowiązywania ustawy – Prawo wodne ujawniły się okoliczności wymagające wprowadzenia do niej licznych zmian. W szczególności zasadniczych zmian ustawy – Prawo wodne dokonano ustawami zmieniającymi z 2005 oraz 2011 r., którymi wdrożono postanowienia Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz Dyrektywy Powodziowej.

Zmiany ustawy – Prawo wodne nie wyeliminowały wszystkich problemów prawnych, w tym wynikających z niepełnej transpozycji prawa UE, a dodatkowo istotnie naruszyły jej spójność i uczyniły nieprzejrzystą. Dlatego też za opracowaniem nowego Prawa wodnego przemawiają zarówno względy formalne (§ 84 Zasad techniki prawodawczej), jak i względy merytoryczne, wskazujące na konieczność wprowadzenia odmiennych regulacji w wielu obszarach przedmiotu regulacji tej ustawy.

Zakładany zakres regulacji nowego Prawa wodnego zapewni osiągnięcie fundamentalnego celu Ramowej Dyrektywy Wodnej, jakim jest pełna realizacja zlewniowej polityki gospodarowania wodami przez wprowadzenie zarządzania na każdym poziomie zlewni, regionu wodnego i dorzecza poprzez jeden podmiot, jakim jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, spełniającej kryteria funkcjonalności i bezpieczeństwa oraz zrównoważonego rozwoju, efektywności ekonomicznej, trwałości ekosystemów i akceptacji społecznej, to jest takiego ukształtowania rozwiązań prawnych, organizacyjnych, finansowych i technicznych w gospodarowaniu wodami, które zapewnią trwały i zrównoważony społeczno-gospodarczy rozwój kraju, z uwzględnieniem adaptacji do przewidywanych zmian klimatu.

W szczególności należy mieć na względzie:

- 1) zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi, z uwzględnieniem potrzeb człowieka i gospodarki;
- 2) zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę do spożycia i dla celów sanitacji;
- 3) zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych wielu sektorów gospodarki;
- 4) osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów;
- 5) konieczność adaptacji do zmian klimatu oraz wzrastające ryzyko występowania gwałtownych zjawisk pogodowych, w tym minimalizacja ryzyka powodziowego;

- 6) możliwości tkwiące w polityce oszczędzania wody z zastosowaniem mechanizmu usług wodnych;
- 7) ewentualne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym w kontekście alokacji zasobów w przestrzeni połączone z potrzebą minimalizacji ryzyka powodziowego i zapewnienia obywatelom bezpieczeństwa i ochrony przeciwpowodziowej;
- 8) zapewnienie skutecznego i efektywnego nadzoru ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej nad działem administracji i gospodarki – gospodarką wodną.

Syntetyczna analiza aktualnych rozwiązań systemowych

Obowiązująca ustawa – Prawo wodne w zakresie struktury prawno-organizacyjnej organów w zakresie gospodarki wodnej przewiduje funkcjonowanie Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej jako centralnego organu administracji rządowej właściwego w sprawach gospodarowania wodami, a w szczególności w sprawach zarządzania wodami oraz korzystania z wód, oraz dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej jako organów administracji rządowej niezespolonej właściwych w sprawach gospodarowania wodami w regionie wodnym. System ten na przestrzeni 14 lat obowiązywania ustawy – Prawo wodne ujawnił liczne dysfunkcje mające zasadniczy wpływ na trudną sytuację w sektorze gospodarki wodnej. Zakres kompetencji Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej jest określony w ustawie – Prawo wodne bardzo szeroko, natomiast zakres uprawnień ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej na tyle wąsko, że realny wpływ ministra, a co za tym idzie Rady Ministrów, na gospodarkę wodną jest zasadniczo ograniczony. Znacząco utrudnia to ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej możliwość efektywnej i skutecznej interwencji w przypadkach tego wymagających ze względu na realizację polityki Rady Ministrów w obszarze gospodarki wodnej oraz działalności inwestycyjnej w gospodarce wodnej. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej wykonuje kompetencje zarówno na płaszczyźnie administracyjnej (stanowienie prawa miejscowego, wydawanie pozwoleń wodnoprawnych), jak i na płaszczyźnie zarządzania majątkiem Skarbu Państwa oraz prowadzi kluczowe procesy inwestycyjne w obszarze gospodarki wodnej. Połączenie w jednym organie dwóch rodzajów kompetencji o zupełnie odmiennym charakterze niekorzystnie oddziałuje na efektywność, skuteczność oraz terminowość działań podejmowanych w ich zakresie.

Szczególną troskę budzą liczne problemy ujawniające się w zakresie procesu inwestycyjnego w gospodarce wodnej. Charakter inwestycji w gospodarce wodnej, mających w dużej mierze wpływ na życie i zdrowie oraz mienie ludności, uzasadnia stworzenie takich uwarunkowań prawno-organizacyjnych w obszarze gospodarki wodnej, żeby proces inwestycyjny, zarówno na etapie planowania, jak i na etapie realizacji, był prowadzony terminowo, rzetelnie oraz efektywnie. Aktualna struktura prawno-organizacyjna gospodarki wodnej nie daje gwarancji spełnienia tego postulatu. Konieczne jest także zapewnienie realnej i efektywnej władzy wodnej i wpływu ministra właściwego do spraw gospodarki

wodnej oraz podległych mu organów na wszystkie decyzje dotyczące gospodarki wodnej, w tym w szczególności planowania w gospodarowaniu wodami, ochrony wód oraz system zgód wodnoprawnych. Organy te powinny mieć także decydujące zdanie w zakresie kierunków prowadzenia inwestycji w gospodarce wodnej, mających wpływ na osiągnięcie celów Ramowej Dyrektywy Wodnej w jednolitych częściach wód, w tym działań zgodnych z zasadą zrównoważonego gospodarowania wodami z wykorzystaniem zasady zwrotu kosztów za usługi wodne, które przełożą się na zbudowanie pełnego systemu finansowania gospodarki wodnej, a w perspektywie wieloletniej doprowadzą do możliwości samofinansowania zarządzania zasobami wodnymi w Polsce.

Zasadne jest więc dokonanie głębokich zmian w sferze prawno-organizacyjnej i finansowej sektora gospodarki wodnej.

I. Podstawowe obszary nowych regulacji

W projekcie nowego Prawa wodnego należy wyróżnić następujące podstawowe obszary projektowanych zmian w odniesieniu do obowiązującego stanu prawnego:

- 1) zmiana struktury prawno-organizacyjnej organów administracji publicznej właściwych w sprawach gospodarowania wodami;
- 2) systemowe rozwiązanie problemu niedofinansowania zadań z zakresu gospodarki wodnej (zbudowanie systemu usług wodnych opartego na zasadzie zwrotu kosztów usług wodnych i korzystaniu z wód poza zwykłym lub powszechnym korzystaniem);
- 3) zapewnienie komplementarności w polityce opłat za wodę, z uwzględnieniem zasady „zwrotu kosztów za usługi wodne”, wynikającej z uzupełnienia transpozycji artykułu 9 Ramowej Dyrektywy Wodnej, będącej odpowiedzią na warunki *ex ante* z załącznika IV do projektu rozporządzenia ogólnego KE dotyczącego polityki spójności, które Polska musi spełnić przez likwidację zwolnień z obowiązku uiszczania opłat za korzystanie ze środowiska z tytułu m.in. poboru wody, zrzutu ścieków i pozostałych usług wodnych;
- 4) zapewnienie skutecznego i efektywnego nadzoru ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej nad gospodarką wodną, w tym nad systemem administracyjnym gospodarowania wodami oraz systemem gospodarczego korzystania z wód.

II. Nowa struktura organów administracji publicznej właściwych w sprawach gospodarowania wodami oraz określenie kompetencji i odpowiedzialności poszczególnych organów i jednostek

1. Planowany zakres zmian ustrojowych:
- 1) zniesienie Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i przekształcenie urzędu obsługującego ten organ (Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) w jednostkę organizacyjną państwowej osoby prawnej – Państwowego Go-

spodarstwa Wodnego Wody Polskie, zwanego dalej „Wodami Polskimi”, wraz ze strukturą organizacji wewnętrznej,

- 2) zniesienie 7 dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej jako organów administracji rządowej niezespolonej właściwych w sprawach gospodarowania wodami w regionach wodnych oraz przekształcenie 7 regionalnych zarządów gospodarki wodnej jako urzędów administracji rządowej niezespolonej zapewniających obsługę dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej w jednostki organizacyjne Wód Polskich.

2. Kompetencje organów właściwych w sprawach gospodarki wodnej – minister właściwy do spraw gospodarki wodnej:

- 1) kształtuje kierunki polityki wodnej państwa;
- 2) koordynuje realizację zadań w sektorze gospodarki wodnej;
- 3) nadzoruje Wody Polskie;
- 4) zatwierdza projekty dokumentów planistycznych oraz przyjmuje te dokumenty planistyczne.

2.1. W świetle planowanej regulacji nowego Prawa wodnego minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie nadal sprawował kluczową funkcję w systemie organów tego sektora. Będzie organem kreującym kierunki polityki wodnej kraju oraz pełniącym funkcję prawotwórczą na poziomie aktów wykonawczych (rozporządzeń). Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie odpowiadał za sprawy gospodarki wodnej zarówno przed Radą Ministrów, jak i przed Parlamentem. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie składał Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej, co dwa lata, nie później niż do dnia 30 sierpnia, informację o gospodarowaniu wodami dotyczącą:

- 1) stanu zasobów wodnych państwa i stanu ich wykorzystywania;
- 2) realizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;
- 3) współpracy międzynarodowej na wodach granicznych oraz wykonywania umów w tym zakresie;
- 4) realizacji zadań w zakresie utrzymywania wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną;
- 5) prowadzonych inwestycji;
- 6) realizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz planu przeciwdziałania skutkom suszy;
- 7) stanu ochrony ludności i mienia przed powodzią oraz suszą.

Oznacza to utrzymanie jego dotychczasowej funkcji naczelnego organu administracji rządowej właściwego w sprawach gospodarowania wodami.

2.2. W ramach koordynacji realizacji zadań w gospodarce wodnej minister właściwy do spraw gospodarki wodnej uzyska formalne uprawnienie do wydawania Prezesowi Wód Polskich wytycznych i poleceń co do sposobu realizacji kluczowych zadań w tym obszarze oraz żądania przekazania informacji na temat realizacji tych zadań we wskazanym przez ministra terminie. Dodatkowo Prezes Wód Polskich będzie obowiązany uzgadniać z ministrem właściwym do

spraw gospodarki wodnej decyzje podejmowane w zakresie kluczowych zadań w gospodarce wodnej, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru planistycznego i inwestycyjnego.

2.3. Nadzór ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej nad Wodami Polskimi będzie obejmował ustawową podstawę do sporządzenia oceny okresowej Prezesa Wód Polskich oraz rocznej oceny działalności Wód Polskich.

2.3.1. Ocenę okresową Prezesa Wód Polskich będzie sporządzał minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, w terminie do dnia 30 września roku następującego po roku, którego dotyczy ocena. Ocena okresowa będzie miała na celu w szczególności przekazanie Prezesowi Wód Polskich informacji na temat skuteczności, jakości i celowości podejmowanych przez niego działań, oczekiwań dotyczących efektów i jakości pracy oraz preferowanych kierunków rozwoju. Ocena okresowa będzie sporządzana w szczególności w oparciu o informacje zawarte w rocznej ocenie działalności Wód Polskich. Ocena okresowa Prezesa Wód Polskich będzie sporządzana na piśmie. Ocena okresowa Prezesa Wód Polskich może być pozytywna, pozytywna z zastrzeżeniami albo negatywna. Przyznanie konkretnej oceny będzie wymagać uzasadnienia na piśmie. Sporządzona przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej ocena okresowa będzie przekazywana Prezesowi Wód Polskich w celu zajęcia przez niego stanowiska. Prezes Wód Polskich przedstawi na piśmie ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej swoje stanowisko, w tym zastrzeżenia do oceny okresowej, w terminie miesiąca od dnia ich otrzymania. W razie uznania przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej za zasadne zastrzeżeń Prezesa Wód Polskich do oceny okresowej ocena ulegnie zmianie. W razie przyznania Prezesowi Wód Polskich negatywnej oceny okresowej minister właściwy do spraw gospodarki wodnej odwołuje Prezesa Wód Polskich.

2.3.2. Roczna ocena działalności Wód Polskich będzie sporządzana przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy ta ocena. Roczna ocena działalności Wód Polskich będzie dokonywana na podstawie:

- 1) analizy sprawozdań okresowych, w tym sprawozdań z wykonania planu działalności jednostki;
- 2) wyników bieżącego monitoringu realizacji zadań;
- 3) wyników kontroli resortowej oraz zewnętrznych organów kontroli;
- 4) okresowej oceny przyjmowania i załatwiania skarg.

Roczna ocena działalności Wód Polskich będzie miała na celu w szczególności przekazanie informacji na temat skuteczności i jakości wykonywanych zadań oraz wskazanie oczekiwań dotyczących funkcjonowania Wód Polskich. Roczna ocena działalności Wód Polskich może być pozytywna, pozytywna z zastrzeżeniami albo negatywna. Roczna ocena działalności Wód Polskich będzie zawierać uzasadnienie. Roczna ocena działalności Wód Polskich będzie niezwłocznie po sporządzeniu przekazywana Prezesowi Wód Polskich. Prezes Wód

Polskich będzie mógł wnieść zastrzeżenia do rocznej oceny działalności Wód Polskich w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. W razie uznania za zasadne zastrzeżeń Prezesa Wód Polskich do rocznej oceny działalności Wód Polskich ocena będzie zmieniona.

2.4. Nadzór ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej nad Wodami Polskimi będzie polegał także na zatwierdzaniu planu kontroli gospodarowania wodami oraz poleceniu przeprowadzenia kontroli nieujętych w planie kontroli oraz na zatwierdzaniu programów realizacji zadań związanych z utrzymywaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa oraz planowanych inwestycji w gospodarce wodnej.

2.5. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie zatwierdzał sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności sporządzane przez Wody Polskie – państwową osobę prawną zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie także dokonywał wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Wód Polskich.

2.6. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie realizował obowiązki informacyjne i sprawozdawcze wobec Komisji Europejskiej wynikające z transponowanych postanowień dyrektywy ustanawiającej ramy działań wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego, obejmujące w szczególności:

- 1) przedkładanie Komisji Europejskiej wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich wraz z zestawem właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich, projektu zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich wraz ze wstępną oceną stanu środowiska wód morskich, projektu zestawu celów środowiskowych dla wód morskich, projektu programu ochrony wód morskich, sprawozdania o postępach we wdrażaniu programu ochrony wód morskich oraz programu monitoringu wód morskich;
- 2) informowanie Komisji Europejskiej, Komisji Ochrony Środowiska Morza Bałtyckiego oraz zainteresowanych państw członkowskich Unii Europejskiej o aktualizacjach wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich, o aktualizacjach zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich, o aktualizacjach zestawu celów środowiskowych dla wód morskich, o aktualizacjach programu ochrony wód morskich oraz o aktualizacjach programu monitoringu wód morskich;
- 3) przyjmowanie, w drodze rozporządzenia, zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich oraz zestawu celów środowiskowych dla wód morskich.

2.7. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej wykonuje obowiązki wynikające z umów międzynarodowych dotyczących gospodarki wodnej, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

2.8. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, w celu zapewnienia sprawnej realizacji zadań, będzie mógł tworzyć delegatury urzędu zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

2.9. Planuje się likwidację Krajowej Rady Gospodarki Wodnej jako organu opiniodawczo-doradczego Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

2.9.1. W nowym Prawie wodnym będzie przewidziane funkcjonowanie Państwowej Rady Gospodarki Wodnej jako organu opiniodawczo-doradczego ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, czyli organu odpowiedzialnego za kreowanie polityki wodnej w kraju. Zakres kompetencji opiniodawczo-doradczych Państwowej Rady Gospodarki Wodnej będzie analogiczny jak zakres tych kompetencji przypisany aktualnie Krajowej Radzie Gospodarki Wodnej, nie będzie jednak obejmował kompetencji opiniodawczych w kwestiach kształtowania polityki kadrowej. Państwowa Rada Gospodarki Wodnej będzie się więc koncentrować wyłącznie na problemach związanych z gospodarowaniem wodami oraz ochroną przed powodzią i suszą na szczeblu centralnym.

2.9.2. Państwowa Rada Gospodarki Wodnej będzie się składać z 30 członków zgłoszonych przez ogólnopolskie organizacje zrzeszające jednostki samorządu terytorialnego, uczelnie, jednostki naukowe i organizacje społeczne, gospodarcze, ekologiczne związane z gospodarką wodną. Członków Państwowej Rady Gospodarki Wodnej będzie powoływał minister właściwy do spraw gospodarki wodnej na 4-letnią kadencję. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie mógł odwołać członka Krajowej Rady przed upływem jego kadencji na wniosek podmiotu, który zgłosił jego kandydaturę.

2.9.3. Wydatki związane z działalnością Państwowej Rady Gospodarki Wodnej będą pokrywane ze środków budżetowych, z części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

2.10. W związku z pojawiającymi się wątpliwościami dotyczącymi ustalenia, czy dane wody należy uznać za płynące czy stojące, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej uzyska możliwość ustalenia, w drodze decyzji, charakteru danych wód. Decyzję wydaje się na wniosek właściciela gruntu przyległego do wód.

3. Wody Polskie – państwowa osoba prawna – w tym obszarze przedmiotem regulacji nowego Prawa wodnego będzie określenie:

- 1) katalogu zadań Wód Polskich – państwowej osoby prawnej;
- 2) struktury organizacyjnej i organu Wód Polskich – państwowej osoby prawnej, uwzględniającej zasady prowadzenia naboru na wolne stanowiska pracy;
- 3) zasad gospodarki finansowej Wód Polskich – państwowej osoby prawnej;
- 4) sposobu wykonywania przez Wody Polskie – państwową osobę prawną praw właścicielskich Skarbu Państwa w odniesieniu do wód oraz pozostałego mienia związanego z gospodarką wodną;

- 5) nadzoru nad Wodami Polskimi, z uwzględnieniem przypisania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki kompetencji nadzorczych o charakterze personalnym i merytorycznym, wobec tego podmiotu wraz z określeniem prawnych instrumentów nadzoru.

4. Struktura organizacyjna Wód Polskich – państwowej osoby prawnej.

4.1. W skład Wód Polskich wchodzi następujące jednostki organizacyjne:

- 1) Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie (centrala);
- 2) regionalne zarządy gospodarki wodnej z siedzibami w Gdańsku, Gliwicach, Krakowie, Lublinie, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie i we Wrocławiu;^[1]
- 3) zarządy zlewni;
- 4) nadzory wodne.

W projekcie ustawy dokonano przyporządkowania zadań Wód Polskich do poszczególnych jednostek organizacyjnych tego podmiotu.

4.2. Wody Polskie – państwowa osoba prawna – katalog zadań.

4.2.1 Proponowana struktura prawno-organizacyjna Wód Polskich – państwowej osoby prawnej zakłada, że organem tej osoby prawnej będzie Prezes Wód Polskich.

4.2.2. W przepisach projektu ustawy bardzo szczegółowo opisano katalog zadań Wód Polskich. Poszczególne zadania zostały przypisane do właściwości poszczególnych jednostek organizacyjnych Wód Polskich.

4.2.3. Prezes Wód Polskich będzie wykonywał swoje zadania przy pomocy zastępców Prezesa oraz kierowników jednostek organizacyjnych Wód Polskich.

4.2.4. Prezes Wód Polskich będzie powoływany przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie odwoływał Prezesa Wód Polskich. Zastępcy Prezesa Wód Polskich będą powoływani przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej odwołuje zastępców Prezesa Wód Polskich, na wniosek Prezesa Wód Polskich albo z własnej inicjatywy.

4.2.5. Stanowisko Prezesa Wód Polskich będzie mogła zajmować osoba, która:

- 1) posiada wykształcenie wyższe;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;

^[1] W trakcie prac legislacyjnych zwiększono liczbę siedzib regionalnych zarządów gospodarki wodnej. Porównaj art. 239 ust. 3 pkt 2 ustawy.

- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym w jednostkach sektora finansów publicznych;
- 6) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Wód Polskich.

4.2.6. Wymagania na stanowisko Zastępcy Prezesa Wód Polskich będą co do zasady analogiczne, z tym że wymagany staż pracy na stanowisku kierowniczym w jednostkach związanych z gospodarką wodną lub jednostkach sektora finansów publicznych będzie wynosił 2 lata.

4.2.7. Do Prezesa Wód Polskich oraz jego zastępców będą miały zastosowanie ograniczenia oraz przepisy dotyczące oświadczeń o stanie majątkowym, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

4.2.8. Funkcji Prezesa Wód Polskich oraz Zastępcy Prezesa Wód Polskich nie będzie można łączyć z zatrudnieniem w administracji rządowej i samorządowej, z członkostwem w radach nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa, z członkostwem w radach nadzorczych spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, a także z mandatem posła, senatora lub radnego jednostki samorządu terytorialnego.

4.2.9. Dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej i jego zastępcę, dyrektora zarządu zlewni oraz kierownika nadzoru wodnego będzie powoływał Prezes Wód Polskich. Do tych pracowników będą miały zastosowanie ograniczenia oraz przepisy dotyczące oświadczeń o stanie majątkowym, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

4.2.10. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, na wniosek Prezesa Wód Polskich, nada Wodom Polskim, w drodze rozporządzenia, statut określający strukturę i organizację Wód Polskich, uwzględniając zakres zadań jednostek organizacyjnych Wód Polskich i ich obszar działania, potrzebę racjonalnego wykorzystania środków publicznych oraz podział hydrograficzny kraju.

4.2.11. Pracownicy Wód Polskich zatrudnieni na określonych stanowiskach będą obowiązani do noszenia munduru gospodarki wodnej w trakcie wykonywania obowiązków służbowych. Pracownicy Wód Polskich zatrudnieni na innych stanowiskach będą uprawnieni do noszenia munduru gospodarki wodnej. Koszty munduru dla pracowników obowiązanych do noszenia munduru będzie ponosił pracodawca. Inne osoby uprawnione do noszenia munduru będą po-

nosić indywidualnie koszty zakupu tego munduru. Uprawnienie do noszenia munduru gospodarki wodnej będzie przysługiwać również:

- 1) ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej;
- 2) pracownikom urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej zajmujących się nadzorem nad gospodarką wodną.

4.3. Gospodarka finansowa Wód Polskich – państwowej osoby prawnej.

4.3.1. Obowiązujące uregulowania prawne w zakresie finansowania gospodarki wodnej nie zapewniają satysfakcjonującego poziomu przeznaczania środków publicznych na utrzymanie wód oraz innego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, jak również na kontynuowane i nowe inwestycje w gospodarce wodnej. Sytuacja sektora finansów publicznych nie pozwala zakładać zwiększonego udziału środków budżetowych w finansowaniu gospodarki wodnej. Dlatego też niezbędne są zasadnicze zmiany systemu finansowania gospodarki wodnej, zmierzające do zapewnienia adekwatnego do potrzeb zaangażowania środków publicznych innych niż środki pochodzące z budżetu państwa w wydatki na utrzymanie wód oraz innego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, jak również na kontynuowane i nowe inwestycje w tym zakresie. Plany utworzenia nowej jednostki sektora finansów publicznych – państwowej osoby prawnej wynikają zarówno z konieczności usprawnienia działań polegających na utrzymywaniu wód i pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną oraz działań inwestycyjnych w tym obszarze, jak również z braku środków publicznych koniecznych do zapewnienia adekwatnego poziomu realizacji zadań publicznych obejmujących utrzymywanie wód oraz inwestycje w gospodarce wodnej. Mając na względzie projektowane zmiany w zakresie regulacji prawno-finansowych, należy założyć, że koszty reformy w tym zakresie zostały zbilansowane zwiększeniem wydatkowania pozabudżetowych środków publicznych na utrzymanie wód oraz inwestycje w gospodarce wodnej.

4.3.2. Zasadniczym instrumentem finansowania zadań ustawowych Wód Polskich – państwowej osoby prawnej będą wpływy z opłat z tytułu usług wodnych i z opłat podwyższonych generowanych w obszarze gospodarki wodnej, w szczególności z opłat za pobór wód oraz z opłat podwyższonych za brak wymaganej prawem decyzji lub za przekroczenie lub naruszenie warunków korzystania ze środowiska, ustalonych decyzją w zakresie poboru wód.

4.3.3. Przychodami Wód Polskich będą:^[2]

- 1) wpływy z tytułu usług wodnych;
- 2) wpływy z tytułu korzystania ze śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń wodnych stanowiących własność Skarbu Państwa, usytuowanych na śródlądowych wodach powierzchniowych;

^[2] W trakcie prac legislacyjnych wykaz przychodów został zmodyfikowany. Porównaj art. 255 i art. 256 ustawy.

- 3) wpływy z opłat rocznych z tytułu oddania w użytkowanie gruntów pokrytych wodami, wobec których prawa właścicielskie Skarbu Państwa wykonują Wody Polskie;
 - 4) wpływy z opłat z tytułu umów dotyczących wykonywania rybactwa śródlądowego na publicznych śródlądowych wodach płynących stanowiących własność Skarbu Państwa;
 - 5) środki wnoszone przez jednostki organizacyjne, przedsiębiorców oraz osoby fizyczne z tytułu usług wykonywanych odpłatnie;
 - 6) wpływy z tytułu najmu i dzierżawy oraz z innych umów o podobnym charakterze, obejmujących składniki majątkowe Skarbu Państwa powierzone oraz inne przychody z tytułu gospodarowania mieniem Skarbu Państwa związanym z gospodarką wodną;
 - 7) wpływy z tytułu partycypacji w kosztach utrzymywania wód lub urządzeń wodnych;
 - 8) dobrowolne wpłaty, zapisy, darowizny, w tym darowizny materialne, i środki pochodzące z fundacji oraz wpływy z przedsięwzięć organizowanych na rzecz gospodarki wodnej;
 - 9) inne niewymienione przychody pochodzące z działalności Wód Polskich.
- Przychodami Wód Polskich będą także wpływy z tytułu wykonywania działalności gospodarczej, prowadzonej na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, polegającej na wykonywaniu działań w zakresie gospodarki wodnej, obejmujących w szczególności:
- 1) projektowanie, wykonywanie, utrzymywanie i eksploatację urządzeń wodnych;
 - 2) wytwarzanie energii w elektrowniach wodnych;
 - 3) prowadzenie działalności edukacyjnej i turystycznej, związanej z gospodarką wodną;
 - 4) świadczenie usług w zakresie towarowego i pasażerskiego transportu wodnego;
 - 5) inną działalność związaną z gospodarką wodną.

4.3.4. Przewiduje się, że Wody Polskie będą mogły otrzymywać dotacje z budżetu państwa z części nr 22 – gospodarka wodna. Z tego względu zasadne jest włączenie do części nr 22 budżetu państwa środków z części nr 83 (rezerwa celowa Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi) oraz z części nr 85 (budżet wojewodów), które byłyby przeznaczane zarówno na potrzeby z zakresu inwestycji, jak i utrzymywania wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną. Należy zaznaczyć, że przyznanie powyższych dotacji nie będzie obligatoryjne. Charakter dotacji będzie fakultatywny i ich przyznanie będzie zależało od decyzji właściwych organów. Przewiduje się, że Wody Polskie będą otrzymywać środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej z przeznaczeniem na potrzeby inwestycyjne.

4.3.5. Podsumowując powyższe, należy przyjąć, że pozyskiwanie i gromadzenie środków finansowych generowanych przez gospodarkę wodną, jak również

ich wydatkowanie na inwestycje w gospodarce wodnej oraz utrzymanie wód i pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, to zadanie Wód Polskich. Należy jednak pamiętać, że minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie pełnił funkcje nadzorcze wobec Wód Polskich, dlatego też wpływ tego ministra na kierunki działalności inwestycyjnej będzie znaczący.

4.3.6. Wody Polskie będą prowadzić samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych wpływów wydatki na finansowanie zadań ustawowych oraz kosztów działalności. Wody Polskie będą prowadzić gospodarkę finansową na podstawie planów finansowych, w których wyodrębnią, w szczególności:

- 1) przychody z prowadzonej działalności;
- 2) wpływy z opłat za usługi wodne;
- 3) dotacje z budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) koszty, w tym:
 - a) wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
 - b) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań,
 - c) koszty zakupu towarów i usług;
- 5) środki na wydatki majątkowe;
- 6) środki przekazane innym podmiotom;
- 7) stan należności i zobowiązań na początek i koniec roku;
- 8) stan środków pieniężnych na początek i koniec roku.

4.3.7. Przyjmując koncepcję powołania Wód Polskich jako państwowej osoby prawnej, o której mowa w art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, to jest państwowej osoby prawnej utworzonej na podstawie odrębnych ustaw, w tym przypadku na podstawie Prawa wodnego, w celu wykonywania zadań publicznych, zdecydowano, że Wody Polskie będą sporządzać plany finansowe na rok budżetowy i dwa kolejne lata, w układzie funkcji państwa, zadań budżetowych i podzadań.

4.3.8. W rocznym planie finansowym Wód Polskich mogą być dokonywane zmiany przychodów i kosztów po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, wydanej w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw budżetu. Wody Polskie będą przekazywać decyzje zmieniające roczny plan finansowy ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej oraz ministrowi właściwemu do spraw budżetu.

4.3.9. Wody Polskie, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej oraz ministra właściwego do spraw budżetu, będą mogły zaciągać kredyty i pożyczki do ujętych w planie finansowym 60% kwot przychodów lub 60% kosztów na realizację zadań podmiotu.

4.3.10. W Wodach Polskich zostanie utworzony fundusz założycielski i fundusz rezerwowy. Fundusz założycielski będzie stanowił wartość mienia, o którym

mowa w art. 258 ust. 1–3 Prawa wodnego. Fundusz rezerwowy będzie zwiększany o zysk netto za rok obrotowy albo zmniejszany o stratę netto za rok obrotowy.

4.3.11. Wody Polskie będą prowadzić ewidencję księgową w sposób umożliwiający wyodrębnienie kosztów i przychodów w zakresie dotyczącym działalności gospodarczej oraz pozostałej działalności. Roczne sprawozdanie finansowe Wód Polskich będzie podlegać badaniu przez biegłego rewidenta. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie zatwierdzał roczne sprawozdanie finansowe Wód Polskich.

4.3.12. W celu zapewnienia finansowania lub dofinansowania zadań z zakresu gospodarki wodnej realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, w szczególności kosztów monitoringu wód prowadzonego przez jednostki organizacyjne Inspekcji Ochrony Środowiska – państwowe jednostki budżetowe, zdecydowano się na wprowadzenie mechanizmu finansowego wzorowanego na mechanizmie rezerwy celowej, o której mowa w przepisach ustawy – Prawo ochrony środowiska. Środki Wód Polskich będą więc mogły być przeznaczane na dofinansowanie zadań z zakresu gospodarki wodnej realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe. W budżecie państwa zostanie utworzona rezerwa celowa w wysokości odpowiadającej kwocie środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym przez Wody Polskie na dochody budżetu państwa.

4.3.13. Wody Polskie przejmą finansowanie państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, państwowej służby hydrogeologicznej oraz państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących, o których mowa w art. 366–368. Finansowanie działalności służb państwowych będzie się odbywać na podstawie umów zawieranych z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowym Instytutem Badawczym oraz Państwowym Instytutem Geologicznym – Państwowym Instytutem Badawczym. Umowy będą określać:

- 1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki środki zostały przekazane, i termin jego wykonania;
- 2) wysokość przekazanych środków;
- 3) termin wykorzystania środków, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego;
- 4) termin i sposób rozliczenia przekazanych środków;
- 5) termin zwrotu niewykorzystanej części środków, nie dłuższy niż 15 dni od określonego w umowie dnia wykonania zadania;
- 6) tryb kontroli wykonania zadania; w umowie można postanowić, że kontrola będzie prowadzona na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.

4.3.14. Wody Polskie będą sporządzać sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości. Sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności będą sporządzane przez Prezesa Wód Polskich. Sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Wód

Polskich – państwowej osoby prawnej będą podlegały badaniu przez biegłego rewidenta. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie zatwierdzał sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności sporządzane przez Wody Polskie – państwową osobę prawną zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie także dokonywał wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Wód Polskich – państwowej osoby prawnej.

4.3.15. Wody Polskie będą sporządzać programy:

- 1) realizacji zadań związanych z utrzymywaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną;
- 2) planowanych inwestycji w gospodarce wodnej.

Programy, o których mowa powyżej, nie będą programami wieloletnimi w rozumieniu ustawy o finansach publicznych.

4.3.16. Prezes Wód Polskich jako kierownik jednostki będzie zawierał z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych umowę o badanie lub przegląd sprawozdania finansowego w terminie umożliwiającym jego udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych. Koszty wykonania czynności rewizji finansowej poniosą Wody Polskie.

4.3.17. Szczegółowy sposób prowadzenia gospodarki finansowej Wód Polskich określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia, co jest właściwym rozwiązaniem w polskim systemie prawa w odniesieniu do tego rodzaju jednostek sektora finansów publicznych.

4.4. Sposób wykonywania przez Wody Polskie – państwową osobę prawną praw właścicielskich Skarbu Państwa w odniesieniu do wód oraz pozostałego mienia związanego z gospodarką wodną.

4.4.1. Zasadnicze znaczenie dla pełnego i wyczerpującego określenia zakresu przedmiotowego proponowanych regulacji prawno-ustrojowych ma problematyka wykonywania przez Wody Polskie – państwową osobę prawną praw właścicielskich Skarbu Państwa w stosunku do wód publicznych oraz pozostałego mienia związanego z gospodarką wodną. Aktualnie, zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 11 ustawy – Prawo wodne, prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa, z zastrzeżeniem art. 13, wykonują:

- 1) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej – w stosunku do wód morza terytorialnego oraz morskich wód wewnętrznych wraz z wodami Zatoki Gdańskiej;
- 2) Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej – w stosunku do wód istotnych dla kształtowania zasobów wodnych oraz ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności wód podziemnych oraz śródlądowych wód powierzchniowych:
 - a) w potokach górskich i ich źródłach,

- b) w ciekach naturalnych, od źródeł do ujścia, o średnim przepływie z wie-
lolecia równym lub wyższym od 2,0 m³/s w przekroju ujściowym,
 - c) w jeziorach oraz sztucznych zbiornikach wodnych, przez które przepły-
wają ciek, o których mowa w lit. b,
 - d) granicznych,
 - e) w śródlądowych drogach wodnych;
- 3) dyrektor parku narodowego – w stosunku do wód znajdujących się w grani-
cach parku, z wyłączeniem wód, o których mowa w pkt 2 lit. d oraz lit. e,
które są sklasyfikowane w klasie wyższej niż klasa I, na podstawie ustawy
z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej;
- 4) marszałek województwa, jako zadanie z zakresu administracji rządowej wy-
konywane przez samorząd województwa – w stosunku do wód istotnych dla
regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, służących polepszeniu
zdolności produkcyjnej gleby i ułatwieniu jej uprawy, oraz w stosunku do
pozostałych wód niewymienionych w pkt 13.

Ponadto aktualnie Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz mar-
szałek województwa, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw gospo-
darki wodnej, mogą powierzyć nadleśniczemu, w drodze porozumienia, na jego
wniosek, wykonywanie uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa w stosunku
do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa, o których mowa
w pkt 2 lit. a–c oraz lit. e i pkt 4, oraz określonych na podstawie pkt 3, znajdu-
jących się w granicach nadleśnictwa.

4.4.2. Modyfikacja regulacji dotyczących wykonywania praw właścicielskich
Skarbu Państwa wobec wód publicznych będzie wymagała funkcjonalnego
przebudowania obowiązującego systemu.

4.4.2.1. Jako generalna zasada zostanie utrzymana regulacja wyrażona
aktualnie w art. 10, art. 14 i art. 14a ustawy – Prawo wodne, co oznacza, że
wody będą stanowić własność Skarbu Państwa, innych osób prawnych albo
osób fizycznych. Wody morza terytorialnego, morskie wody wewnętrzne
wraz z morskimi wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej, śródlądowe wody
powierzchniowe płynące oraz wody podziemne będą nadal stanowić własność
Skarbu Państwa.

4.4.2.2. Wody stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu
terytorialnego będą nadal wodami publicznymi. Płynące wody publiczne oraz
grunty pokryte tymi wodami nie będą podlegać obrotowi cywilnoprawnemu,
z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie. Oznacza to, że projekt ustawy
przejmuje regulacje art. 10 ust. 3 oraz art. 14 ust. 2 ustawy – Prawo wodne.
Wyjątki od tej reguły to oddawanie publicznych śródlądowych wód płynących,
stanowiących własność Skarbu Państwa do rybackiego korzystania (aktualnie
art. 13 ust. 2–8 ustawy – Prawo wodne) oraz oddawanie w użytkowanie gruntów
pokrytych wodami, stanowiących własność Skarbu Państwa (aktualnie art. 20
ustawy – Prawo wodne).

4.4.2.3. Grunty pokryte wodami powierzchniowymi płynącymi, stanowiącymi własność Skarbu Państwa, pozostaną zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, do którego nie stosuje się przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami.

4.4.2.4. Prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa będą wykonywać:

- 1) Wody Polskie – w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz wód podziemnych;
- 2) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej – w stosunku do wód morza terytorialnego oraz morskich wód wewnętrznych;
- 3) minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej – w stosunku do śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym.

W celu realizacji przez Wody Polskie inwestycji przeciwpowodziowych na śródlądowych drogach wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej będzie obowiązany udostępniać te śródlądowe drogi wodne Wodom Polskim.

4.4.2.5. W nowym Prawie wodnym jest odzwierciedlony przepis art. 13 ust. 1 obowiązującej ustawy – Prawo wodne określający ogólną zasadę odnoszącą się do pobierania pożytków z wody oraz przepis art. 13 ust. 1a tej ustawy określający podmiot uprawniony do pobierania pożytków z wód w urządzeniach wodnych przeznaczonych do chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych, usytuowanych na publicznych śródlądowych wodach powierzchniowych płynących. Regulacja zawarta w nowym Prawie wodnym będzie uwzględniała, że w odniesieniu do wód będących własnością Skarbu Państwa, w stosunku do których prawa właścicielskie wykonują Wody Polskie, prawo do pobierania pożytków z tych wód w postaci ryb oraz innych organizmów żyjących w tych wodach będzie przysługiwać Wodom Polskim, czyli podmiotowi odpowiedzialnemu za realizację polityki zlewniowej.

4.4.2.6. Wody Polskie będą gospodarować mieniem Skarbu Państwa zgodnie z regułami wyrażonymi w przepisach ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym.

4.4.3. W nowym Prawie wodnym będzie zmodyfikowana reguła wyrażona aktualnie przez przepis art. 14 ust. 5 obowiązującej ustawy – Prawo wodne, co oznacza, że prawo do zbywania gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi stojącymi, stanowiącymi własność Skarbu Państwa będzie przysługiwać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej. Jest to związane z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. przepisów dotyczących zasad zarządzania mieniem państwowym. Projekt ustawy określa tryb zbywania gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi stojącymi, stanowiącymi własność Skarbu Państwa. Sposób przeprowadzenia przetargów na zbycie gruntów pod wodami stojącymi stanowiącymi własność Skarbu Państwa zo-

stanie określony w akcie wykonawczym, do którego wydania projekt ustawy upoważnia Radę Ministrów.

4.4.4. Przewiduje się utrzymanie możliwości powierzania nadleśniczemu, jednostce samorządu terytorialnego oraz parkowi narodowemu w drodze porozumienia, na jego wniosek, wykonywania uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa w stosunku do określonych kategorii wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa, znajdujących się w granicach nadleśnictwa, z tym że powierzenia będą dokonywały Wody Polskie, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

4.4.5. Wody Polskie będą reprezentować Skarb Państwa oraz wykonywać prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do wód, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 1, oraz do gruntów pokrytych śródlądowymi wodami płynącymi.

4.4.5.1. Wody Polskie będą dokonywać czynności prawnych w stosunku do wód, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 1, oraz do gruntów pokrytych tymi wodami w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa.

4.4.5.2. Wody Polskie będą reprezentować Skarb Państwa oraz wykonywać prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do stanowiących własność Skarbu Państwa nieruchomości gruntowych położonych w międzywalu, nieruchomości pod wałami przeciwpowodziowymi oraz wałów przeciwpowodziowych przyległych do śródlądowych wód płynących, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 1, a także w stosunku do położonych na tych nieruchomościach budynków, budowli oraz innych urządzeń, w tym urządzeń wodnych, służących do realizacji zadań określonych w przepisach ustawy.

4.4.5.3. Wody Polskie będą reprezentować Skarb Państwa oraz wykonywać prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do będących własnością Skarbu Państwa innych:

- 1) nieruchomości gruntowych związanych z gospodarką wodną, w tym nieruchomości położonych w międzywalu, wraz z położonymi na tych nieruchomościach budynkami, budowlami oraz innymi urządzeniami i lokalami;
- 2) nieruchomości innych niż wymienione w pkt 1, służących do realizacji zadań określonych w przepisach ustawy.

4.4.5.4. Wody Polskie będą reprezentować Skarb Państwa oraz wykonywać prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do stanowiących własność Skarbu Państwa urządzeń wodnych posadowionych na gruntach pokrytych śródlądowymi wodami płynącymi oraz na gruntach, o których mowa w art. 218 ust. 3.

4.4.6. Reprezentację Skarbu Państwa będzie potwierdzał w drodze decyzji, na wniosek Wód Polskich, właściwy wojewoda. Od decyzji wojewody będzie

przysługiwać odwołanie do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Projekt ustawy przewiduje, że wykonywanie przez Wody Polskie uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa nie będzie naruszać praw osób trzecich. Decyzja wojewody będzie stanowić podstawę do dokonania wpisu w księdze wieczystej oraz w ewidencji gruntów i budynków.

4.4.7. Projekt ustawy utrzymuje regulację art. 20 ustawy – Prawo wodne. Oznacza to, że grunty pokryte wodami stanowiące własność Skarbu Państwa, niezbędne do prowadzenia przedsięwzięć związanych z:

- 1) energetyką wodną,
- 2) transportem wodnym,
- 3) wydobywaniem kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów lub wycinaniem roślin z wody,
- 4) infrastrukturą transportową,
- 5) infrastrukturą przemysłową, komunalną lub rolną,
- 6) uprawianiem rekreacji, turystyki, sportów wodnych oraz amatorskiego połowu ryb,
- 7) działalnością usługową,
- 8) infrastrukturą telekomunikacyjną,
- 9) korzystaniem z gruntów pokrytych wodami w sposób innych niż określone w pkt 1–8

– będą mogły być oddawane w użytkowanie za opłatą roczną.

Umowa użytkowania wymaga formy pisemnej, a do jej zawarcia są upoważnione odpowiednio podmioty, o których mowa w art. 212 ust. 1.

Jeżeli wysokość opłaty rocznej, o której mowa w ust. 1, będzie wyższa niż 5000 zł, umowę sporządza się w formie aktu notarialnego. Zwolnione z opłaty rocznej będą wyłącznie grunty pokryte wodami oddawane w użytkowanie jednostkom organizacyjnym zarządzającym wodami w imieniu Skarbu Państwa. Jeżeli zwolnienie będzie stanowić pomoc publiczną lub pomoc *de minimis*, będzie następować z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej. Opłaty roczne będą stanowić przychód Wód Polskich.

4.4.8. Projekt ustawy hołduje zasadzie, że ryby oraz inne organizmy żyjące w wodzie stanowią jej pożytki, do pobierania których jest uprawniony właściciel wód. Do pobierania pożytków z wód w urządzeniu wodnym przeznaczonym do chowu lub hodowli ryb i usytuowanym na śródlądowych wodach płynących jest uprawniony właściciel tego urządzenia.

4.4.8.1. Uprawnienia właściciela wód w zakresie rybactwa śródlądowego w stosunku do śródlądowych wód płynących stanowiących własność Skarbu Państwa będą wykonywać Wody Polskie. Zasady i warunki rybactwa korzystania z publicznych śródlądowych wód płynących są określone w przepisach ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym.

4.4.8.2. Minister właściwy do spraw rybołówstwa będzie sprawował nadzór nad realizacją przez Wody Polskie zadań obejmujących rybackie korzystanie ze śródlądowych wód płynących będących własnością Skarbu Państwa. Minister właściwy do spraw rybołówstwa będzie w tym zakresie uprawniony:

- 1) zarządzić przeprowadzenie kontroli;
- 2) żądać przedstawienia informacji oraz dokumentów;
- 3) wydawać wytyczne i zalecenia w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym.

4.4.9. Wody Polskie będą rozporządzać nieruchomościami niebędącymi mieniem, o którym mowa w art. 260^[3], przez ustanawianie ograniczonych praw rzeczowych, oddawanie w najem, dzierżawę lub użyczenie, a wpływy z tego tytułu będą stanowić ich przychód.

4.4.9.1. Do czynności prawnych dokonywanych przez Wody Polskie stosuje się przepisy art. 38–41 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Jeżeli wartość rynkowa przedmiotu rozporządzenia nie przekracza 200 000 zł, rozporządzenie nieruchomością wymaga zgody ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, z wyłączeniem umów zawieranych na czas oznaczony, krótszy niż 3 lata, przy czym zgoda jest wymagana, jeżeli umowa jest zawierana na czas nieoznaczony lub po umowie zawartej na czas oznaczony strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

4.4.9.2. Rozporządzenia mieniem Wody Polskie będą dokonywać w drodze przetargu ustnego nieograniczonego, który będzie miał na celu uzyskanie najwyższej ceny albo przetargu ustnego, ukierunkowanego na wybór najkorzystniejszej oferty.

4.4.9.3. Przetargi nie będą stosowane, jeżeli rozporządzenie mieniem:

- 1) następuje na rzecz podmiotu władającego istniejącą infrastrukturą wybudowaną na nieruchomości zgodnie z przepisami prawa budowlanego;
- 2) następuje na rzecz organów administracji rządowej albo jednostek samorządu terytorialnego realizujących zadania wynikające z przepisów ustawy lub przepisów odrębnych;
- 3) następuje w związku z wykonaniem lub eksploatacją urządzenia wodnego, jeżeli wydano pozwolenie wodnoprawne;
- 4) zawierana jest umowa użyczenia;
- 5) zawierana jest umowa najmu lokalu mieszkalnego z pracownikiem Wód Polskich;
- 6) zawierana jest umowa dzierżawy nieruchomości gruntowej o powierzchni nieprzekraczającej 0,1 ha dla zaspokojenia potrzeb bytowych pracownika Wód Polskich i jego rodziny;

^[3] O których mowa w art. 261 ust. 1. Numeracja artykułów ustawy została zmieniona w trakcie prac legislacyjnych. Porównaj art. 264 ustawy.

- 7) zawierana jest umowa służebności drogi koniecznej lub służebności przesyłu;
- 8) zawierana jest umowa dotycząca realizacji inwestycji celu publicznego;
- 9) zawierana jest umowa zamiany;
- 10) dotyczy korzystania z wądu przeciwpowodziowego w zakresie, o którym mowa w art. 179 projektu ustawy.

5. Komitety Konsultacyjne Wód Polskich oraz sprawozdawczość wobec rad powiatów.

5.1. Prezes Wód Polskich powoła dla jednego lub wielu regionów wodnych komitety konsultacyjne jako zespoły opiniodawczo-doradcze, złożone z przedstawicieli wojewodów, marszałków województw, przedstawicieli strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz dyrektorów urzędów żeglugi śródlądowej. Przedstawiciele wyznaczają wojewodowie i marszałkowie województw, strona samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz dyrektorzy urzędów żeglugi śródlądowej, niezwłocznie informując o tym ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej oraz Prezesa Wód Polskich. Posiedzenia komitetów konsultacyjnych będą zwoływane nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, o ile przewodniczący komitetu konsultacyjnego nie zarządzi inaczej.

5.1.1. Do właściwości komitetów konsultacyjnych będzie należeć w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów programów realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną oraz planowanych inwestycji w gospodarce wodnej oraz ich zmian,
 - 2) opiniowanie projektów sprawozdań Wód Polskich z działalności za rok poprzedni
- przy czym Prezes Wód Polskich będzie mógł wystąpić do przewodniczącego komitetu konsultacyjnego o uwzględnienie w pracach komitetu konsultacyjnego innych spraw wymagających rozstrzygnięcia lub zajęcia stanowiska przez organy, których przedstawiciele są reprezentowani w komitecie.^[4]

5.1.2. Wydatki związane z udziałem przedstawicieli w posiedzeniach komitetów konsultacyjnych będą pokrywać podmioty zgłaszające tych przedstawicieli. Obsługę administracyjno-biurową komitetów konsultacyjnych zapewnią Wody Polskie, które ponoszą wydatki z tego tytułu.

5.2. Kierownik nadzoru wodnego będzie przedstawiał właściwej radzie powiatu (miasta) roczne sprawozdanie z działań podejmowanych na terenie powiatu do końca drugiego kwartału roku następującego po roku, którego dotyczy to sprawozdanie. Rada powiatu (miasta), na podstawie sprawozdania

^[4] Zakres właściwości został zmodyfikowany w trakcie prac legislacyjnych. Porównaj art. 250 ust. 6 ustawy.

kierownika nadzoru wodnego będzie mogła określić, w drodze uchwały, istotne dla wspólnoty samorządowej problemy gospodarowania wodami.

6. Pomoc publiczna.

Wody Polskie będą przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej w zakresie działalności dotyczącej zbycia energii elektrycznej oraz sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii odnawialnej, usług wykonywanych odpłatnie na rzecz jednostek organizacyjnych, przedsiębiorców oraz osób fizycznych, a także najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa powierzonych państwowym osobom prawnym. W konsekwencji wsparcie udzielane tym podmiotom ze środków publicznych w odniesieniu do prowadzonej przez nie działalności gospodarczej będzie stanowić pomoc publiczną. Jest zatem konieczne zastosowanie rozdzielnosci rachunkowej dla działalności gospodarczej i niegospodarczej prowadzonej przez Wody Polskie oraz zapewnienie, że dotacje ze środków publicznych przekazywane tym podmiotom nie będą wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Pomoc publiczną lub pomoc *de minimis* może stanowić:

- 1) zwolnienie z opłaty rocznej za użytkowanie gruntów pokrytych wodami dla jednostek organizacyjnych zarządzających wodami w imieniu Skarbu Państwa;
- 2) zwolnienie z uiszczania należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych;
- 3) dotacja celowa dla spółki wodnej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji;
- 4) dotacja celowa dla spółki wodnej w przypadkach, w których gmina powierzyła spółce utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych.

7. Umożliwienie jednostkom samorządu terytorialnego partycypacji w kosztach inwestycji oraz utrzymywania wód.

W projekcie została wprowadzona regulacja umożliwiająca jednostkom samorządu terytorialnego partycypację w kosztach inwestycji prowadzonych na wodach będących własnością Skarbu Państwa oraz w kosztach utrzymywania tych wód. Regulacja umożliwi jednostkom samorządu terytorialnego ponoszenie części kosztów inwestycji prowadzonych w szczególności w zakresie ochrony przed powodzią. Nowe Prawo wodne stanowi, że ochrona przed powodzią jest zadaniem Wód Polskich oraz organów administracji rządowej i samorządowej, niemniej art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wskazuje, że sprawy bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpowodziowej należą do zadań własnych gminy. Mimo to regionalne izby obrachunkowe kwestionują wydatki jednostek samorządu terytorialnego na wsparcie inwestycji przeciwpowodziowych na wodach Skarbu Państwa i orzekają o nieważności uchwał, w których jednostki samorządu terytorialnego zabezpieczają środki w tym zakresie.

8. Wojewoda.

8.1. Kompetencje wojewody w czasie wprowadzenia stanu klęski żywiołowej są określone w przepisach ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej. Kompetencje wojewody w zakresie zarządzania kryzysowego wynikają zaś z przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. Przedmiotowe ustawy stanowią regulację o charakterze pełnym, wobec czego nie przewiduje się wprowadzania w nich zmian o charakterze merytorycznym.

8.2. Zmiana struktury administracji wodnej polegająca na likwidacji organów terenowej administracji rządowej niezespołonej – dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej powoduje, że kompetencje dotychczasowych dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej będą musiały być przejęte przez wojewodów, jako organy właściwe do wydawania w szczególności aktów prawa miejscowego. Projekt ustawy zakłada przekazanie wojewodom następujących kompetencji w zakresie wydawania aktów prawa miejscowego:

- 1) w przypadku wprowadzenia stanu klęski żywiołowej, w celu zapobieżenia skutkom powodzi lub suszy – wprowadzanie czasowego ograniczenia w korzystaniu z wód, w szczególności w zakresie poboru wody lub wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi;
- 2) ustanawianie stref ochronnych ujęć wód;
- 3) ustanawianie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych;
- 4) w sytuacjach nadzwyczajnych, o których mowa w ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie – określanie rozmiaru i czasu korzystania z każdej wody;
- 5) przyjmowanie planów utrzymania wód.

8.3. Kompetencje wojewody w zakresie opiniowania i uzgodnień będą następujące:

- 1) opiniowanie projektu wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich;
- 2) uzgadnianie projektów planów przeciwdziałania skutkom suszy;
- 3) uzgadnianie rozstrzygnięć, w których urządzenia melioracji wodnych zostały wykonane na koszt Skarbu Państwa za zwrotem, w formie opłaty melioracyjnej, części kosztów przez właścicieli gruntów;
- 4) opiniowanie dokumentów przygotowywanych przez Wody Polskie w ramach powoływanych przez Prezesa Wód Polskich komitetów konsultacyjnych.

8.4. Nie zakłada się, aby ustanawianie aktów prawa miejscowego rodziło dodatkowe koszty po stronie budżetów poszczególnych wojewodów.

9. Melioracje wodne

9.1. Melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu poprawienia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy.

9.2. Projekt ustawy zrywa z istniejącym dotychczas podziałem na urządzenia melioracji wodnych podstawowych i urządzenia melioracji wodnych szczegółowych. Według projektu urządzeniami melioracji wodnych będą:

- 1) rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie,
 - 2) drenowania,
 - 3) rurociągi,
 - 4) stacje pomp służące wyłącznie do celów rolniczych,
 - 5) ziemne stawy rybne,
 - 6) groble na obszarach nawadnianych,
 - 7) systemy nawodnień grawitacyjnych,
 - 8) systemy nawodnień ciśnieniowych
- jeżeli służą regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby.

9.3. Wykonywanie urządzeń melioracji wodnych będzie należeć do właścicieli gruntów.

9.4. Urządzenia melioracji wodnych, służące celom, o których mowa w pkt 9.2, będą mogły być wykonywane na koszt Skarbu Państwa przy udziale publicznych środków wspólnotowych oraz innych środków publicznych na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz w przepisach ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, za zwrotem w formie opłaty melioracyjnej, części kosztów przez właścicieli gruntów, na które te urządzenia wywierają korzystny wpływ, zwanych dalej „zainteresowanymi właścicielami gruntów”.

9.5. Przewiduje się, że kompetencja w zakresie prowadzenia ewidencji:

- 1) urządzeń melioracji wodnych,
 - 2) zmeliorowanych gruntów
- będzie przypisana Wodom Polskim.

Stawki opłaty melioracyjnej, o której mowa w art. 200 projektu, odpowiadają stawkom, o których mowa w art. 74a dotychczas obowiązującej ustawy – Prawo wodne.

10. Postępowanie administracyjne.

10.1. Prezes Wód Polskich będzie pełnił funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w stosunku do dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej Wód Polskich w sprawach określonych w projekcie ustawy.

10.2. Właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich będzie pełnił funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego

w stosunku do dyrektorów zarządów zlewni Wód Polskich w sprawach określonych w projekcie ustawy.

10.3. Właściwy dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich będzie pełnił funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w stosunku do kierowników nadzorów wodnych Wód Polskich w sprawach określonych w projekcie ustawy.

10.4. W sprawach należących do zakresu działania Wód Polskich organem właściwym, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, będzie:

- 1) dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich w sprawach decyzji, o których mowa w art. 76 ust. 2, art. 77 ust. 3, 7, 8, 10 i 13, art. 80, art. 127 ust. 1 i 2, art. 135 ust. 1 pkt 1 i ust. 3, art. 175, art. 176 ust. 4 i 9, art. 182 ust. 1, art. 188 ust. 3 i 5, art. 191 ust. 1 i 3, art. 199 ust. 4, art. 201 ust. 1, art. 202 ust. 1, art. 206, art. 226 ust. 4, art. 237 ust. 3 oraz w art. 342 ust. 1, 3 i 6;
- 2) dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich w sprawach decyzji, o których mowa w art. 80, art. 132, art. 135 ust. 1 pkt 1 i ust. 3, art. 136, art. 188 ust. 3 i 5, art. 190 ust. 2, 13 i 14, art. 191 ust. 1 i 3, art. 226 ust. 4, art. 237 ust. 3, art. 274 ust. 7, art. 275 ust. 18, art. 276 ust. 6, art. 277 ust. 7 oraz art. 467 ust. 3;
- 3) kierownik nadzoru wodnego Wód Polskich w sprawach decyzji, o których mowa w art. 232 ust. 4, art. 393 ust. 2, w art. 422 ust. 1 oraz art. 441 ust. 8 i 9.^[5]

10.5. W sprawach należących do zakresu działania Wód Polskich w zakresie zgód wodnoprawnych organem właściwym, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, jest:

- 1) dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w sprawach:
 - a) pozwoleń wodnoprawnych, o których mowa w art. 387 ust. 1 pkt 1:^[6]
 - jeżeli korzystanie z usług wodnych, wykonywanie urządzeń wodnych lub eksploatacja instalacji lub urządzeń wodnych są związane z przedsięwzięciami lub instalacjami, o których mowa w art. 378 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
 - na wykonanie budowli przeciwpowodziowych,
 - na przerzuty wody i wykonanie niezbędnych do tego urządzeń wodnych,
 - na wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów,
 - działania związane z rekultywacją wód powierzchniowych lub wód podziemnych,

^[5] W trakcie prac legislacyjnych zmodyfikowano zakres decyzji. Porównaj art. 14 ust. 6 ustawy.

^[6] W trakcie prac legislacyjnych zmieniono numerację przepisu art. 387. Obecnie art. 388 ust. 1 pkt 1. Porównaj art. 397 ust. 3 ustawy.

- wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego, kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu,
 - na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska określone w przepisach wydanych na podstawie art. 100 ust. 1 pochodzących z eksploatacji instalacji związanej z przedsięwzięciami, o których mowa w art. 378 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
 - jeżeli korzystanie z usług wodnych lub wykonywanie urządzeń wodnych odbywa się w całości lub w części na terenach zamkniętych w rozumieniu art. 3 pkt 40 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
- b) ocen wodnoprawnych, o których mowa w art. 387 ust. 1 pkt 3,^[7]
- c) pozwoleń wodnoprawnych, o których mowa w art. 388, wymaganych dla przedsięwzięcia, jeżeli jest organem właściwym do wydania jednej ze zgód,
- d) pozwoleń wodnoprawnych, o których mowa w art. 388, jeżeli dotyczą korzystania z wód i wykonywania urządzeń wodnych w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na śródlądowych wodach płynących, będących przedsięwzięciem mogąącym zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,^[8]
- e) decyzji, o których mowa w art. 77 ust. 3 i 8 oraz w art. 176 ust. 4;
- 2) dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich w sprawach pozwoleń wodnoprawnych, o których mowa w art. 387 ust. 1 pkt 1, niewymienionych w pkt 1 lit. a, c i lit. d;^[9]
- 3) kierownik nadzoru Wód Polskich w sprawach zgłoszeń wodnoprawnych.

III. Uszczegółowienie transpozycji prawa Unii Europejskiej

1. Pełne wdrożenie zasady zwrotu kosztów usług wodnych przewidzianej w art. 9 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

1.1. Ramowa Dyrektywa Wodna wskazuje na konieczność zastosowania instrumentów ekonomicznych w celu racjonalizacji użytkowania zasobów i wynikających z tego strat w środowisku. Zgodnie z art. 5 i art. 9 oraz załącznikiem III do Ramowej Dyrektywy Wodnej, kraje członkowskie Unii Europejskiej są zobowiązane do opracowania analiz ekonomicznych korzystania z wody dla

^[7] W trakcie prac legislacyjnych zmieniono numerację przepisu art. 387. Obecnie art. 388 ust. 1 pkt 3. Porównaj art. 397 ust. 3 ustawy.

^[8] W trakcie prac legislacyjnych zmieniono numerację przepisu art. 388. Obecnie art. 389. Porównaj art. 397 ustawy.

^[9] W trakcie prac legislacyjnych zmieniono numerację przepisu art. 387. Obecnie art. 388 ust. 1 pkt 1. Porównaj art. 397 ustawy.

każdego obszaru dorzecza z uwzględnieniem zwrotu kosztów usług wodnych, który opiera się w szczególności o zasadę „zanieczyszczający płaci”/„użytkownik płaci”. Analiza zwrotu kosztów wymaga również uwzględnienia kosztów środowiskowych oraz zasobowych. Ponadto państwa członkowskie mają zapewnić, że polityka opłat za wodę przewiduje odpowiednie działania zachęcające użytkowników do efektywnego wykorzystania zasobów wodnych i w ten sposób przyczynia się do osiągnięcia celów środowiskowych tej dyrektywy.

1.2. Pełne wdrożenie tej zasady przyjmie postać likwidacji zwolnienia z opłat za pobór wód na potrzeby energetyki wodnej oraz poboru wód powierzchniowych na potrzeby związane z wytwarzaniem energii cieplnej lub elektrycznej, na potrzeby nawadniania wodami powierzchniowymi użytków rolnych i gruntów leśnych oraz na potrzeby chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych. Będzie to oznaczało, że zakłady korzystające aktualnie z tego rodzaju zwolnienia będą obowiązane do uiszczania opłat za pobór wód.

1.3. Aktualnie przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska przewidują szereg zwolnień z obowiązku uiszczania opłat za korzystanie ze środowiska, co oznacza, że wiele podmiotów korzystających ze środowiska w istocie nie ponosi z tego tytułu żadnych obciążeń. Zawężając ten krąg do podmiotów korzystających z wód w sposób szczególny, należy w szczególności wskazać na zwolnienie z opłat poboru wody na potrzeby energetyki wodnej oraz poboru wody powierzchniowej na potrzeby związane z wytwarzaniem energii cieplnej lub elektrycznej, na potrzeby nawadniania wodami powierzchniowymi użytków rolnych i gruntów leśnych oraz na potrzeby chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych. Mając na uwadze pełne wdrożenie wyrażonej w Ramowej Dyrektywie Wodnej zasady zwrotu kosztów usług wodnych oraz konieczność zapewnienia adekwatnego do potrzeb poziomu finansowania utrzymywania wód oraz działalności inwestycyjnej w gospodarce wodnej, przewiduje się zniesienie tych zwolnień i objęcie systemem opłat środowiskowych także tej działalności. Na konieczność zniesienia przedmiotowych zwolnień z opłat za pobór wody zwracała uwagę Komisja Europejska.

1.4. Pełne wdrożenie zasady zwrotu kosztów usług wodnych ma istotne znaczenie dla spełnienia warunku *ex ante* 6.1 Gospodarka wodna, którego spełnienie do dnia 31 grudnia 2016 r. warunkuje płatności w ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2014–2020. Stan spełnienia przez Polskę warunków *ex ante* stanowi załącznik do Umowy Partnerstwa pomiędzy Rządem RP a Komisją Europejską. W tym załączniku jest wskazane, że zapewnienie pełnego zwrotu kosztów usług wodnych stanowi jeden z elementów projektu ustawy – Prawo wodne i ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia finansowania zadań w obszarze gospodarki wodnej z funduszy europejskich.

1.5. Projekt ustawy, zachowując co do zasady podział korzystania z wód na powszechne korzystanie z wód, zwykle korzystanie z wód oraz szczególne

korzystanie z wód, wyodrębnia także kategorię usług wodnych. Celem tej regulacji jest uszczegółowienie w tym obszarze transpozycji Ramowej Dyrektywy Wodnej.

1.5.1. Każdemu będzie nadal przysługiwać prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, morskich wód wewnętrznych oraz z wód morza terytorialnego, jeżeli przepisy ustawy nie będą stanowiły inaczej. Powszechne korzystanie z wód będzie służyć do zaspokajania potrzeb osobistych, gospodarstwa domowego lub rolnego, bez stosowania specjalnych urządzeń technicznych, a także do wypoczynku, uprawiania turystyki, sportów wodnych oraz, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, amatorskiego połowu ryb. Rada gminy będzie mogła wprowadzić, w drodze uchwały, powszechne korzystanie z wód powierzchniowych innych niż śródlądowe wody powierzchniowe, morskie wody wewnętrzne oraz wody morza terytorialnego, służące zaspokajaniu wyłącznie potrzeb osobistych, gospodarstwa domowego lub rolnego i ustalić dopuszczalny zakres tego korzystania. W takim przypadku właścicielowi wód będzie przysługiwać odszkodowanie z budżetu gminy.

1.5.2. Właścicielowi gruntu będzie nadal przysługiwać prawo do zwykłego korzystania z wód stanowiących jego własność oraz z wód podziemnych znajdujących się w jego gruncie. Prawo do zwykłego korzystania z wód nie będzie uprawniać do wykonywania urządzeń wodnych bez wymaganej zgody wodnoprawnej. Zwykłe korzystanie z wód będzie służyć zaspokojeniu potrzeb własnego gospodarstwa domowego oraz gospodarstwa rolnego i obejmować:

- 1) pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ilości średniorocznie nieprzekraczającej 5 m³ na dobę;
- 2) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w ilości nieprzekraczającej łącznie 5 m³ na dobę.

1.5.3. Szczególnym korzystaniem z wód jest korzystanie z wód wykraczające poza powszechne korzystanie z wód oraz zwykłe korzystanie z wód, obejmujące:

- 1) odwadnianie gruntów i upraw;
- 2) użytkowanie wód znajdujących się w stawach i rowach;
- 3) wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 1 projektu ustawy;^[10]
- 4) wykonywanie na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości, z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej;

^[10] W trakcie prac legislacyjnych zmieniono numerację przepisu art. 99 ust. 1 pkt 1. Obecnie art. 100 ust. 1. Porównaj art. 34 ustawy.

- 5) rybackie korzystanie ze śródlądowych wód powierzchniowych;
- 6) wykorzystywanie wód do celów żeglugi oraz spławu;
- 7) przerzuty wód oraz sztuczne zasilanie wód podziemnych;
- 8) wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego, kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu;
- 9) uprawianie na wodach sportu, turystyki lub rekreacji przy pomocy jednostek pływających wyposażonych w silnik spalinowy o mocy przekraczającej 9,9 KM, z wyłączeniem dróg wodnych;
- 10) chów ryb w sadzach;
- 11) zapewnienie wody dla funkcjonowania urządzeń umożliwiających migrację ryb;
- 12) nawadnianie gruntów lub upraw wodami w ilości większej niż średniorocznie 5 m³ na dobę;
- 13) korzystanie z wód na potrzeby działalności gospodarczej;
- 14) rolnicze wykorzystanie ścieków, jeżeli ich łączna ilość jest większa niż 5 m³ na dobę;
- 15) korzystanie z wód w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących, przeznaczonych do chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych;
- 16) organizacja wypoczynku lub sportów wodnych w ramach działalności gospodarczej.

1.5.4. Usługi wodne polegają zaś na zapewnieniu gospodarstwu domowemu, podmiotom publicznym oraz podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą możliwości korzystania z wód w zakresie wykraczającym poza zakres powszechnego korzystania z wód, zwykłego korzystania z wód oraz szczególnego korzystania z wód. Gospodarstwu domowemu, podmiotom publicznym oraz podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą zapewnia się dostęp do usług wodnych na zasadach określonych w przepisach projektu ustawy.

1.5.5. Katalog usług wodnych obejmuje:

- 1) pobór wód podziemnych lub powierzchniowych;
- 2) piętrenie, magazynowanie lub retencjonowanie wód podziemnych i powierzchniowych oraz korzystanie z tych wód;
- 3) uzdatnianie wód podziemnych i powierzchniowych oraz ich dystrybucję,
- 4) odbiór i oczyszczanie ścieków;
- 5) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, obejmujące także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych, z wyjątkiem kanałów, o których mowa w art. 22 pkt 4 projektu ustawy;^[11]
- 6) korzystanie z wód do celów energetyki, w tym energetyki wodnej;

[11] W trakcie prac legislacyjnych zmodyfikowano treść pkt 5. Porównaj art. 35 ust. 3 ustawy.

- 7) wprowadzanie do wód – wód opadowych lub roztopowych z systemów kanalizacji deszczowej służących do odprowadzania opadów atmosferycznych;
- 8) trwałe odwadnianie gruntów, obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych, a także odprowadzanie wody pochodzącej z odwodnienia gruntów, obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych do wód lub do ziemi;
- 9) odprowadzanie do wód lub do ziemi wód pobranych i niewykorzystanych.

1.6. Do katalogu usług wodnych odniesiono nowe regulacje dotyczące opłat, które zastąpią dotychczasowe uregulowania obowiązujące aktualnie na gruncie przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

1.6.1. Opłaty za usługi wodne będą uiszczane za:

- 1) pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych;
- 2) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi;
- 3) odprowadzanie do wód:
 - a) wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo systemy kanalizacji zbiorczej,
 - b) wód pochodzących z odwodnienia gruntów w granicach administracyjnych miast;
- 4) pobór wód podziemnych i wód powierzchniowych na potrzeby chowu i hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych;
- 5) wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków z chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych.

1.6.1.1. Opłatę za usługi wodne za pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych do celów wydobywania węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) będzie się ponosić wyłącznie za pobór wód z ujęć wód podziemnych lub ujęć wód powierzchniowych, które nie należą do systemów odwadniania zakładów górniczych.

1.6.1.2. Opłaty za usługi wodne za pobór wód będzie się ponosić za pobór wód z morskich wód wewnętrznych.

1.6.2. Opłatę za usługi wodne będzie się ponosić także za będące szczególnym korzystaniem z wód:

- 1) zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej;
- 2) wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza tery-

torialnego, kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu.

Opłaty, o których mowa w pkt 1, nie ponosi się za jezdnie dróg publicznych oraz drogi kolejowe, z których wody opadowe lub roztopowe są odprowadzane do wód lub do ziemi przy pomocy urządzeń wodnych umożliwiających retencję lub infiltrację tych wód. Opłaty tej nie będą ponosić kościoły i inne związki wyznaniowe.

1.6.3. Opłata za usługi wodne za pobór wód składa się z opłaty stałej oraz opłaty zmiennej uzależnionej od ilości wód pobranych. Opłaty stałej nie będzie się ponosić za pobór wód do celów rolniczych lub leśnych na potrzeby nawadniania gruntów i upraw oraz na potrzeby chowu i hodowli ryb.

1.6.3.1. Opłatę za usługi wodne za odprowadzanie do wód – wód pochodzących z odwodnienia gruntów na terenach miast będzie się ponosić wyłącznie w formie opłaty stałej.

1.6.3.2. Opłata za pobór wód do celów elektrowni wodnych będzie ponoszona wyłącznie za ilość energii elektrycznej wyprodukowanej w obiekcie energetyki wodnej z wykorzystaniem wody pobranej zwrotnie, rozumianej jako woda, która została pobrana, wykorzystana, a następnie odprowadzona w tej samej ilości i nie pogorszonej jakości, oraz za pobraną bezzwrotnie wodę technologiczną nieprzeznaczoną wprost do produkcji energii elektrycznej.

1.6.3.3. Opłatę zmienną za pobór wód do celów zapewnienia funkcjonowania systemów chłodzenia elektrowni i elektrociepłowni ponosi się wyłącznie za różnicę między ilością wód pobranych do tych celów a ilością wód pochodzących z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni wprowadzanych do wód lub do ziemi.

1.6.3.4. Wysokość opłaty za usługi wodne będzie zależeć odpowiednio od ilości pobranej wody oraz od tego, czy pobrano wodę powierzchniową czy wodę podziemną, przeznaczenia wody, jej średniego niskiego przepływu (SNQ) z wielolecia obejmującego co najmniej 20 lat hydrologicznych oraz dostępnych zasobów wód podziemnych. Wysokość opłaty za usługi wodne za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej będzie zależeć odpowiednio od wielkości powierzchni uszczelnionej, rozumianej jako powierzchnia zabudowana wyłączona z powierzchni biologicznie czynnej oraz zastosowania kompensacji retencyjnej.

1.6.4. Opłata za usługi wodne za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi będzie się składać z opłaty stałej oraz opłaty zmiennej zależnej od ilości i jakości

ścieków wprowadzanych w ramach pozwolenia wodnoprawnego albo pozwolenia zintegrowanego.

1.6.4.1. Wysokość opłaty za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi będzie uzależniona od rodzaju substancji zawartych w ściekach i ich ilości, rodzaju ścieków, a w przypadku wód z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni – od temperatury tych wód. Przez substancje zawarte w ściekach rozumie się także substancje wyrażone jako wskaźniki pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania na tlen (BZT_5), chemicznego zapotrzebowania tlenu, zawiesiny ogólnej oraz sumy chlorków i siarczanów ($Cl+SO_4$).

1.6.4.2. Opłata za usługi wodne za odprowadzanie do wód – wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast będzie się składać z opłaty stałej oraz opłaty zmiennej zależnej od istnienia urządzeń do retencjonowania wody z terenów uszczelnionych.

1.6.4.3. Opłata za usługi wodne za wprowadzanie do wód lub do ziemi wód z obiegów chłodzenia elektrowni lub elektrociepłowni będzie ponoszona wyłącznie w formie opłaty zmiennej.

1.6.5. Wysokość opłaty stałej za pobór wód podziemnych, pobór wód powierzchniowych, odprowadzanie do wód – wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast oraz wód pochodzących z odwodnienia gruntów w granicach administracyjnych miast, a także za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, będą określać Wody Polskie i przekazywać podmiotom obowiązującym do ponoszenia tych opłat w formie informacji rocznej. Informacja roczna będzie zawierać także sposób obliczenia tej opłaty.

1.6.5.1. Wysokość opłaty stałej za pobór wód podziemnych będzie obliczana jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty, czasu wyrażonego w dniach i maksymalnej ilości wody podziemnej wyrażonej w m^3/s , która może być pobrana na podstawie pozwolenia wodnoprawnego albo pozwolenia zintegrowanego, z uwzględnieniem stosunku ilości wody podziemnej, która może być pobrana na podstawie tych pozwoleń do dostępnych zasobów wód podziemnych.

1.6.5.2. Wysokość opłaty stałej za pobór wód powierzchniowych będzie obliczana jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty, czasu wyrażonego w dniach i maksymalnej ilości wody powierzchniowej wyrażonej w m^3/s , która może być pobrana na podstawie pozwolenia wodnoprawnego albo pozwolenia zintegrowanego, z uwzględnieniem stosunku ilości wody powierzchniowej, która może być pobrana na podstawie tych pozwoleń, do średniego niskiego przepływu z wielolecia.

1.6.5.3. Wysokość opłaty stałej za odprowadzanie do wód – wód opadowych lub roztopowych ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast lub wód pochodzących z odwodnienia gruntów w granicach administracyjnych miast będzie obliczana jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty, czasu wyrażonego w dniach i określonej w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalnej ilości wód, wyrażonej w m^3/s , odprowadzanych do wód.

1.6.5.4. Wysokość opłaty stałej za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi będzie obliczana jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty, czasu wyrażonego w dniach i określonej w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalnej ilości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, wyrażonej w m^3/s .

1.6.6. Podmiot obowiązany do ponoszenia opłat za usługi wodne będzie wносił opłatę stałą na rachunek bankowy Wód Polskich w 4 równych ratach kwartalnych nie później niż do końca miesiąca następującego po upływie każdego kwartału. Jeżeli podmiot obowiązany do ponoszenia opłat za usługi wodne zaniecha wykonania tego obowiązku, Wody Polskie określą mu wysokość opłaty stałej w drodze decyzji. Zaskarżenie tej decyzji nie wstrzyma jej wykonania.

1.6.7. Wysokość opłaty zmiennej za pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych będzie obliczana jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty i ilości pobranej wód podziemnych lub wód powierzchniowych, wyrażonej w m^3 . Wysokość opłaty zmiennej za pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych do celów realizacji zadań własnych gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi będzie zaś obliczana jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty i ilości pobranych wód podziemnych lub wód powierzchniowych, wyrażonej w m^3 .

1.6.7.1. Wysokość opłaty za pobór wód do celów elektrowni wodnych będzie się obliczać jako sumę iloczynów jednostkowej stawki opłaty i ilości energii elektrycznej wyprodukowanej w obiekcie energetyki wodnej, wyrażonej w MWh oraz stawki opłaty i ilości wód podziemnych lub wód powierzchniowych pobranych bezzwrotnie na potrzeby technologiczne, wyrażonej w m^3 , nieprzeznaczanej wprost do produkcji energii elektrycznej.

1.6.7.2. Wysokość opłaty zmiennej za pobór wód do celów zapewnienia funkcjonowania systemów chłodzenia elektrowni i elektrociepłowni ustala się jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty i wyrażonej w m^3 różnicy między ilością wód pobranych do tych celów a ilością wód pochodzących z obiegu chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni – wprowadzanych do wód lub do ziemi.

1.6.8. Wysokość opłaty zmiennej za odprowadzanie do wód wód opadowych lub roztopowych ujętych w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast będzie się obliczać jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty, ilości odprowadzonych wód wyrażonej w m^3 i czasu wyrażonego w latach, z uwzględnieniem istnienia urządzeń do retencjonowania wody z terenów uszczelnionych oraz ich pojemności.

1.6.9. Wysokość opłaty zmiennej za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi będzie się obliczać jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty i wyrażonej w kg ilości substancji wprowadzanych ze ściekami do wód lub do ziemi, w tym substancji wyrażonych jako wskaźnik:

- 1) pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania na tlen (BZT_5);
- 2) chemicznego zapotrzebowania tlenu;
- 3) zawiesiny ogólnej;
- 4) sumy chlorków i siarczanów ($Cl+SO_4$).

Wysokość opłaty zmiennej za wprowadzanie do wód lub do ziemi wód pochodzących z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni ustala się jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty i ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi wód pochodzących z obiegów chłodzących, wyrażonej w dm^3 , z uwzględnieniem ich temperatury oraz stawki opłaty i ilości wód podziemnych lub wód powierzchniowych pobranych na potrzeby technologiczne, wyrażonej w m^3 , nieprzeznaczonej wprost do chłodzenia elektrowni lub elektrociepłowni.

1.6.10. Wysokość opłaty za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej $3500 m^2$ robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej, będzie się obliczać jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty, wyrażonej w m^2 wielkości utraconej powierzchni biologicznie czynnej oraz czasu wyrażonego w latach.

1.6.11. Wysokość opłaty za wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego, kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu, ustala się jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty i ilości:

- 1) wydobytego kamienia wyrażonej w Mg;
- 2) wydobytego żwiru lub piasku wyrażonej w Mg;
- 3) wydobytych innych materiałów wyrażonej w Mg;
- 4) wyciętej trzciny lub wikliny, wyrażonej w m^3 .

1.7. Ustalanie wysokości opłat zmiennych za usługi wodne będzie się odbywać z zachowaniem następujących zasad:

- 1) okres rozliczeniowy będzie wynosił kwartał;

- 2) ustalenie ilości pobranych wód podziemnych lub wód powierzchniowych, lub ilości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi nastąpi na podstawie odczytu wskazań przyrządów pomiarowych lub na podstawie danych z systemów pomiarowych;
- 3) będzie konieczne zapewnienie odrębnego pomiaru ilości pobieranych wód podziemnych oraz pobieranych wód powierzchniowych;
- 4) w przypadku pobierania wód do różnych celów lub potrzeb będzie konieczne zapewnienie odrębnego pomiaru ilości wody pobieranej dla tych celów lub potrzeb.

1.8. Odczytu wskazań przyrządów pomiarowych będą dokonywać pracownicy Wód Polskich. Podmioty obowiązane do ponoszenia opłat za usługi wodne będą musiały zapewnić dostęp do nieruchomości w zakresie niezbędnym do dokonania odczytu wskazań ilości pobranych wód podziemnych lub wód powierzchniowych lub ilości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi. Odczyt wskazań pomiaru ilości pobranych wód podziemnych lub wód powierzchniowych lub ilości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, będzie możliwy także przy pomocy przyrządu pomiarowego zapewniającego możliwość zdalnego odczytu wskazań przez Wody Polskie.

1.9. Wysokość opłat za usługi wodne, z wyłączeniem opłaty za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej, określają Wody Polskie oraz przekazują podmiotom obowiązującym do ponoszenia opłat za usługi wodne w formie informacji, zawierającej także sposób obliczenia tej opłaty.

1.9.1. Podmiot obowiązany do ponoszenia opłat za usługi wodne powinien wnieść opłatę na rachunek bankowy Wód Polskich w terminie 14 dni od dnia, w którym doręczono mu informację. Jeżeli podmiot zaniecha wykonania tego obowiązku, Wody Polskie określą wysokość opłaty w drodze decyzji. Podmiot wnosi opłatę określoną w decyzji, na rachunek bankowy Wód Polskich w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu tej decyzji. Zaskarżenie tej decyzji nie wstrzymuje jej wykonania.

1.9.2. Wysokość opłaty za usługi wodne za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej, ustala wójt, burmistrz lub prezydent miasta oraz przekazują podmiotom obowiązującym do ponoszenia

opłat za usługi wodne w formie informacji, zawierającej także sposób obliczenia tej opłaty. Podmiot obowiązany do ponoszenia tej opłaty wnosi ją na rachunek bankowy właściwego urzędu gminy (miasta) w terminie 14 dni od dnia, w którym doręczono mu informację. Jeżeli podmiot zaniechał wykonania tego obowiązku, wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa wysokość opłaty w drodze decyzji. Podmiot wnosi opłatę określoną w decyzji na rachunek bankowy właściwego urzędu gminy (miasta) w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu tej decyzji. Zaskarżenie tej decyzji nie wstrzymuje jej wykonania.

1.10. Podmiot obowiązany do ponoszenia opłat za usługi wodne, któremu przekazano informację o wysokości opłaty za usługi wodne, może złożyć reklamację, jeżeli nie zgadza się z wysokością naliczonej opłaty.

1.10.1. Reklamację składa się odpowiednio do Wód Polskich albo właściwego wójta burmistrza lub prezydenta miasta, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania informacji o wysokości opłaty. Złożenie reklamacji nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia tej opłaty. Wody Polskie albo wójt, burmistrz lub prezydent miasta rozpatrzą reklamację w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.

1.10.2. W razie uznania reklamacji Wody Polskie albo wójt, burmistrz lub prezydent miasta przekazują podmiotowi obowiązanemu do ponoszenia opłat za usługi wodne nową informację, zawierającą także sposób obliczenia opłaty za usługi wodne. W razie nieuznania reklamacji Wody Polskie albo wójt, burmistrz lub prezydent miasta ustalają wysokość opłaty za usługi wodne w drodze decyzji. Podmiot obowiązany do ponoszenia opłat za usługi wodne jest obowiązany wnieść opłatę określoną w decyzji na rachunek bankowy odpowiednio Wód Polskich albo właściwego urzędu gminy (miasta) w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej decyzji. Od decyzji przysługuje skarga do sądu administracyjnego. Reklamacja przysługuje raz w okresie rozliczeniowym. Zaskarżenie decyzji nie wstrzymuje jej wykonania.

1.11. Górne jednostkowe stawki opłat za usługi wodne będą wynosić:

1) za pobór wód w formie opłaty stałej:

a) za pobór:

- wód podziemnych – 500 zł na dobę za 1 m³/s za określony w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalny pobór wód, jeżeli pobór wód nie jest większy niż 10% dostępnych zasobów wód podziemnych,
- wód podziemnych – 1000 zł na dobę za 1 m³/s za określony w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalny pobór wód, jeżeli pobór wód jest większy niż 10% i nie jest większy niż 30% dostępnych zasobów wód podziemnych,
- wód podziemnych – 2000 zł na dobę za 1 m³/s za określony w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymal-

ny pobór wody, jeżeli pobór wód jest większy niż 30% dostępnych zasobów wód podziemnych,

b) za pobór:

- wód powierzchniowych – 250 zł na dobę za 1 m³/s za określony w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalny pobór wód, jeżeli pobór wody nie jest większy niż 10% SNQ,
- wód powierzchniowych – 500 zł na dobę za 1 m³/s za określony w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalny pobór wód, jeżeli pobór wód jest większy niż 10% SNQ i nie jest większy niż 50% SNQ,
- wód powierzchniowych – 1000 zł na dobę za 1 m³/s za określony w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalny pobór wód, jeżeli pobór wód jest większy niż 50% SNQ,

c) za pobór wód do celów wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej dla instalacji posiadających w dniu wejścia w życie ustawy ważne pozwolenia wodnoprawne albo pozwolenia zintegrowane:

- wód podziemnych – 500 zł na dobę za 1 m³/s za określony w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalny pobór wód,
- wód powierzchniowych – 250 zł na dobę za 1 m³/s za określony w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalny pobór wód;

2) za pobór wód w formie opłaty zmiennej, w zależności od ilości pobieranej wody w ramach pozwolenia wodnoprawnego albo pozwolenia zintegrowanego do celów sklasyfikowanych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności, będą co do zasady wynosić:

- a) 0,70 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych,
- b) 0,35 zł za 1 m³ pobranych wód powierzchniowych.

Górne jednostkowe stawki opłaty zmiennej za usługi wodne do celów zapewnienia funkcjonowania systemów chłodzenia elektrowni i elektrociepłowni dla instalacji posiadających w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy ważne pozwolenia wodnoprawne albo pozwolenia zintegrowane będą wynosić:

- 1) 0,70 zł za 1 m³ różnicy między ilością wód podziemnych pobranych do tych celów a ilością wód pochodzących z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni – wprowadzanych do wód lub do ziemi;
- 2) 0,35 zł za 1 m³ różnicy między ilością wód powierzchniowych pobranych do tych celów a ilością wód pochodzących z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni – wprowadzanych do wód lub do ziemi.

Górne jednostkowe stawki opłaty zmiennej za usługi wodne do celów zapewnienia funkcjonowania systemów chłodzenia elektrowni i elektrociepłowni dla instalacji posiadających po dniu wejścia w życie projektowanej

ustawy ważne pozwolenia wodnoprawne albo pozwolenia zintegrowane, będą wynosić:

- 1) 0,70 zł za 1 m³ różnicy między ilością wód podziemnych pobranych do tych celów a ilością wód pochodzących z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni – wprowadzanych do wód lub do ziemi;
- 2) 0,35 zł za 1 m³ różnicy między ilością wód powierzchniowych pobranych do tych celów a ilością wód pochodzących z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni – wprowadzanych do wód lub do ziemi.

Górne jednostkowe stawki opłaty zmiennej za usługi wodne za pobór wód w formie opłaty zmiennej, w zależności od ilości pobieranej wody w ramach pozwolenia wodnoprawnego albo pozwolenia zintegrowanego, będą wynosić:

- 1) do celów elektrowni wodnych – 1,24 zł za 1 MWh wyprodukowanej energii elektrycznej w obiekcie energetyki wodnej za pobór wód oraz 0,35 zł za pobór 1 m³ wody technologicznej nieprzeznaczonej wprost do produkcji energii elektrycznej,
- 2) do celów rolniczych na potrzeby zaopatrzenia w wodę ludzi i zwierząt gospodarskich w zakresie niebędącym zwykłym korzystaniem z wód:
 - a) 0,30 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych,
 - b) 0,15 zł za 1 m³ pobranych wód powierzchniowych,^[12]
- 3) do celów rolniczych lub leśnych na potrzeby nawadniania gruntów i upraw, pobieranej za pomocą urządzeń pompowych – 0,15 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych.

Górne jednostkowe stawki opłaty zmiennej za usługi wodne za pobór wód w formie opłaty zmiennej, w zależności od ilości pobieranych wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ramach pozwoleń wodnoprawnych albo pozwoleń zintegrowanych, do celów realizacji zadań własnych gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi będą wynosić:^[13]

- 1) 0,40 za 1 m³ pobranych wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ilości średniorocznej przekraczającej 1,0 m³/s,
- 2) 0,30 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ilości średniorocznej od 0,51 do 1,0 m³/s,
- 3) 0,25 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ilości średniorocznej od 0,26 do 0,50 m³/s,
- 4) 0,20 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ilości średniorocznej od 0,10 do 0,25 m³/s,
- 5) 0,15 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych lub wód powierzchniowych w ilości średniorocznej nieprzekraczającej 0,10 m³/s;

[12] W trakcie prac legislacyjnych została zmodyfikowana wysokość stawek. Porównaj art. 274 pkt 3 lit. b) ustawy.

[13] W trakcie prac legislacyjnych została zmodyfikowana wysokość stawek. Porównaj art. 274 pkt 4 ustawy.

Górne jednostkowe stawki opłaty za usługi wodne za odprowadzanie do wód – wód będą wynosić:

- 1) w formie opłaty stałej – 5 zł na dobę za 1 m³/s za określoną w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalną ilość wód opadowych lub roztopowych odprowadzanych do wód z otwartych lub zamkniętych systemów kanalizacji deszczowej służących do odprowadzania opadów atmosferycznych,
- 2) w formie opłaty stałej – 0,70 zł za 1 m³/s za określoną w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalną ilość wód pochodzących z odwodnienia gruntów w granicach administracyjnych miast odprowadzanych do wód
- 3) w formie opłaty zmiennej:
 - a) wód opadowych lub roztopowych ujętych w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast bez urządzeń do retencjonowania wody z terenów uszczelnionych – 1,50 zł za 1 m³ na 1 rok,
 - b) wód opadowych lub roztopowych ujętych w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast z urządzeniami do retencjonowania wody o pojemności do 10% odpływu rocznego z terenów uszczelnionych – 1,25 zł za 1 m³ na 1 rok,
 - c) wód opadowych lub roztopowych ujętych w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast z urządzeniami do retencjonowania wody o pojemności powyżej 10% odpływu rocznego z terenów uszczelnionych – 1,00 zł za 1 m³ na 1 rok,
 - d) wód opadowych lub roztopowych ujętych w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast z urządzeniami do retencjonowania wody o pojemności powyżej 20% odpływu rocznego z terenów uszczelnionych – 0,75 zł za 1 m³ na 1 rok,
 - e) wód opadowych lub roztopowych ujętych w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast z urządzeniami do retencjonowania wody o pojemności powyżej 30% odpływu rocznego z terenów uszczelnionych – 0,15 zł za 1 m³ na 1 rok;

Górne jednostkowe stawki opłaty za usługi wodne za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej na skutek wykonywania na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych mających wpływ na zmniejszenie tej retencji przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieuwjętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej trwale związanych z gruntem:

- 1) bez urządzeń do retencjonowania wody z powierzchni uszczelnionych trwale związanych z gruntem – 1,00 zł za 1 m² na 1 rok,
- 2) z urządzeniami do retencjonowania wody z powierzchni uszczelnionych o pojemności do 10% odpływu rocznego z powierzchni uszczelnionych trwale związanych z gruntem – 0,60 zł za 1 m² na 1 rok;

- 3) z urządzeniami do retencjonowania wody z powierzchni uszczelnionych o pojemności od 10 do 30% odpływu rocznego z powierzchni uszczelnionych trwale związanych z gruntem – 0,30 zł za 1 m² na 1 rok;
- 4) z urządzeniami do retencjonowania wody z powierzchni uszczelnionych o pojemności powyżej 30% odpływu rocznego z powierzchni uszczelnionych trwale związanych z gruntem – 0,10 zł za 1 m² na 1 rok.

Górne jednostkowe stawki opłaty za usługi wodne za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi będą wynosić:

- 1) w formie opłaty stałej – 500 zł na dobę za 1 m³/s za określoną w pozwoleniu wodnoprawnym albo w pozwoleniu zintegrowanym maksymalną ilość ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi;
- 2) w formie opłaty zmiennej za 1 kg substancji wprowadzanych ze ściekami do wód lub do ziemi, wyrażonych jako wskaźnik:
 - a) pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania na tlen (BZT₅) – 4,28 zł,
 - b) chemicznego zapotrzebowania tlenu – 1,71 zł,
 - c) zawiesiny ogólnej – 0,52 zł,
 - d) sumy chlorków i siarczanów (Cl+SO₄) – 0,050 zł;
- 3) w formie opłaty zmiennej za 1 kg substancji wprowadzanych ze ściekami do wód lub do ziemi dla:
 - a) fenoli lotnych – 45,55 zł,
 - b) heksachlorocykloheksanu (HCH), tetrachlorometanu (czterochloru węgla – CCl₄), pentachlorofenolu (PCP), aldryny, dieldryny, endryny, izodryny, heksachlorobenzenu (HCB), heksachlorobutadienu (HCBd), trichlorometanu (chloroformu – CHCl₃), 1,2-dichloroetanu (EDC), trichloroetyleny (TRI), tetrachloroetyleny (nadchloroetyleny – PER), trichlorobenzenu (TCB), rtęci, kadmu, cynku, miedzi, niklu, chromu, ołowiu, arsenu, wanadu i srebra – 124,56 zł.

Górne jednostkowe stawki opłaty za usługi wodne za wprowadzanie do wód lub do ziemi 1 dam³ wód pochodzących z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni będą wynosić:

- 1) 0,68 zł – jeżeli temperatura wprowadzanych wód pochodzących z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni jest wyższa niż +26°C, a nie przekracza +32°C;
- 2) 1,36 zł – jeżeli temperatura wprowadzanych wód pochodzących z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni jest wyższa niż +32°C, a nie przekracza +35°C;
- 3) 4,24 zł – jeżeli temperatura wprowadzanych wód pochodzących z obiegów chłodzących elektrowni lub elektrociepłowni jest wyższa niż +35°C.

Górne jednostkowe stawki opłaty za usługi wodne za wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego, kamienia, żwiru,

piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu, będą wynosić:

- 1) 0,75 zł za 1 Mg wydobytego kamienia;
- 2) 0,50 zł za 1 Mg wydobytego żwiru lub piasku;
- 3) 0,60 zł za 1 Mg wydobytych innych materiałów;
- 4) 10,70 zł za 1 m³ wyciętej trzciny lub wikliny.

1.12. Przepisy projektu ustawy przewidują odrębne uregulowanie opłat za usługi wodne związane z prowadzeniem chowu i hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych.

1.12.1. Wysokość opłaty za usługi wodne za pobór wód powierzchniowych na potrzeby chowu lub hodowli ryb w obiektach przepływowych, charakteryzujących się poborem zwrotnym będzie uzależniona od maksymalnej ilości wód możliwej do pobrania określonej w pozwoleniu wodnoprawnym.

1.12.2. Wysokość opłaty za usługi wodne za pobór wód podziemnych na potrzeby chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych będzie uzależniona od maksymalnej ilości wód możliwej do pobrania określonej w pozwoleniu wodnoprawnym.

1.12.3. Wysokość opłaty za usługi wodne za pobór wód powierzchniowych na potrzeby chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych w stawach o wodzie stojącej będzie uzależniona od powierzchni zalewanej, określonej w pozwoleniu wodnoprawnym.

1.12.4. Wysokość opłaty za usługi wodne za wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków z chowu lub hodowli ryb w obiektach przepływowych, charakteryzujących się poborem zwrotnym będzie uzależniona od rodzaju substancji zawartych w ściekach i ich ilości oraz rodzaju ścieków.

1.12.5. Wysokość opłaty za usługi wodne za wprowadzanie do wód lub do ziemi ścieków z chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych w stawach o wodzie stojącej będzie uzależniona od wielkości produkcji ryb lub innych organizmów wodnych, wyprodukowanych w tych stawach.

1.12.6. Opłatę za usługi wodne za ścieki z chowu lub hodowli ryb w obiektach przepływowych charakteryzujących się poborem zwrotnym będzie się ponosić za substancje zawarte w ściekach wyrażone wskaźnikiem pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania na tlen (BZT₅), chemicznego zapotrzebowania tlenu, a także zawiesiny ogólnej. Opłatę za usługi wodne za ścieki z chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych w stawach o wodzie stojącej będzie się ponosić w postaci zryczałtowanej za każde rozpoczęte 100 kg przyrostu masy ryb lub innych organizmów wodnych w ciągu cyklu produkcyjnego w stawach o wodzie stojącej.

1.12.7. Wysokość opłaty za:

- 1) pobór zwrotny wód podziemnych na potrzeby chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych będzie się obliczać jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty, czasu i maksymalnej ilości wód podziemnych, która może być pobrana na podstawie pozwolenia wodnoprawnego albo pozwolenia zintegrowanego;
- 2) pobór zwrotny wód podziemnych na potrzeby chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych będzie się obliczać jako sumę iloczynu, o którym mowa w pkt 1, i iloczynu jednostkowej stawki opłaty i ilości pobranych wód podziemnych, jeżeli maksymalna ilość wód podziemnych możliwa do pobrania wynosi powyżej $0,05 \text{ m}^3/\text{s}$;
- 3) pobór wód powierzchniowych na potrzeby chowu lub hodowli ryb w obiektach przepływowych, charakteryzujących się poborem zwrotnym będzie się obliczać jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty i maksymalnej ilości wód powierzchniowych, która może być pobrana na podstawie pozwolenia wodnoprawnego albo pozwolenia zintegrowanego;
- 4) pobór wód powierzchniowych na potrzeby chowu lub hodowli ryb w obiektach przepływowych, charakteryzujących się poborem zwrotnym będzie się obliczać jako sumę iloczynu, o którym mowa w pkt 3, i iloczynu jednostkowej stawki opłaty i ilości pobranej wody, jeżeli maksymalna ilość wód powierzchniowych możliwa do pobrania wynosi powyżej $0,5 \text{ m}^3/\text{s}$;
- 5) pobór wód powierzchniowych na potrzeby chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych w stawach o wodzie stojącej będzie się obliczać jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty, czasu i powierzchni zalewu tych stawów;
- 6) za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi z chowu lub hodowli ryb w obiektach przepływowych, charakteryzujących się poborem zwrotnym wód będzie się obliczać jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty i ilości substancji wprowadzanych ze ściekami do wód lub do ziemi, w tym substancji wyrażonych jako wskaźnik:
 - a) pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania na tlen (BZT_5),
 - b) chemicznego zapotrzebowania tlenu,
 - c) zawiesiny ogólnej.

1.13. Pomiar ilości wód podziemnych pobranych w ramach poboru zwrotnego na potrzeby chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych odbywa się na podstawie odczytu wskazań przyrządów pomiarowych, jeżeli maksymalna ilość wód możliwa do pobrania wynosi powyżej $0,05 \text{ m}^3/\text{s}$. Wskazania przyrządów pomiarowych będą odczytywać pracownicy Wód Polskich.

Podmiot obowiązany do ponoszenia opłat za usługi wodne jest obowiązany zapewnić dostęp do nieruchomości w zakresie niezbędnym do dokonania odczytu wskazań przyrządów pomiarowych. Odczytu wskazań ilości ścieków z chowu lub hodowli ryb w obiektach przepływowych, charakteryzujących się poborem zwrotnym wód wprowadzanych do wód lub do ziemi będzie można dokonać także przy pomocy przyrządu pomiarowego zapewniającego możliwość